

זקנים בצל המלחמה

אשדוד



אוקטובר 2025

ד"ר אלה אוסטרובסקי ברמן, ד"ר שירלי רזניצקי, נועם
דוידוביץ', גלעד הדס



רקע: הנחות עבודה לסקר

חלוקת מענים יעילה (בעולם של משאבים מוגבלים) | **דורשת תיעדוף** | נכון בשגרה ואף יותר בחירום

פרמטרים לתיעדוף אוכלוסייה | מה כואב? | האם המצב החמיר? | האם מסתדר לבד?

מפת המדדים רלוונטית **מתמיד** | מצפן לבחינת הסיכונים בבריאות, תפקוד, מצב כלכלי, חברתי-רגשי (בהתאמה למצב)

לא לוותר על מניעה | להציג את כל הרצף כולל הזקנים ה"חזקים" שחשוב למנף

הרזולוציה הרלוונטית של נתונים **תומכי קבלת החלטות** | זירת הרשות המקומית (כללי/שכונות/רחובות)



מטרת המחקר

לבחון את מצב הזקנים במגוון תחומי חיים ואת השינויים שחלו במצבם בעקבות מלחמת חרבות ברזל

שיטת המחקר

סקר בשתי פעימות בקרב בני 60+ מ-13 יישובים:

2.

פעימה שנייה:
קריית ביאליק, מ"א עמק יזרעאל, שפרעם,
בת ים, ירושלים, בית שמש, באר שבע,
אופקים, קריית מלאכי, אשקלון
*150-250 זקנים בכל יישוב
הנתונים נאספו במהלך חודשים מאי –
ספטמבר 2024

1.

פעימה ראשונה:
אשדוד, תל אביב, נתניה
*כ-250 זקנים בכל יישוב
הנתונים נאספו במהלך חודשים
דצמבר 2023 – פברואר 2024

מיקוד הסקר: מדדי הזדקנות מיטבית, זיהוי מצבי פגיעות והחמרה, רשתות תמיכה



רקע: מתודולוגיה

מצב כלכלי



עמידה בהוצאות חודשיות

מצב חברתי-רגשי



חוסן אישי
בדידות
תחושת ביטחון

מצב בריאות



מצב בריאות סובייקטיבי
דיכאון (PHQ2)
מוגבלות ותפקוד יום-יומי

מדדי
"עלי"

מוכנות כלכלית



תעסוקה

אורח חיים פעיל



פנאי
התנדבות
מיצוי זכויות
סדר יום משמעותי

אורח חיים בריא



יציאה מן הבית
פעילות גופנית
STRESS

ניהול בריאות



ויתור על שירותים
רפואיים ובדיקות שגרה

מדדים
מנבאים

אוריינות דיגיטלית | ביצוע פעולות דיגיטליות בתחומי חיים שונים (עצמאית או עם עזרה)

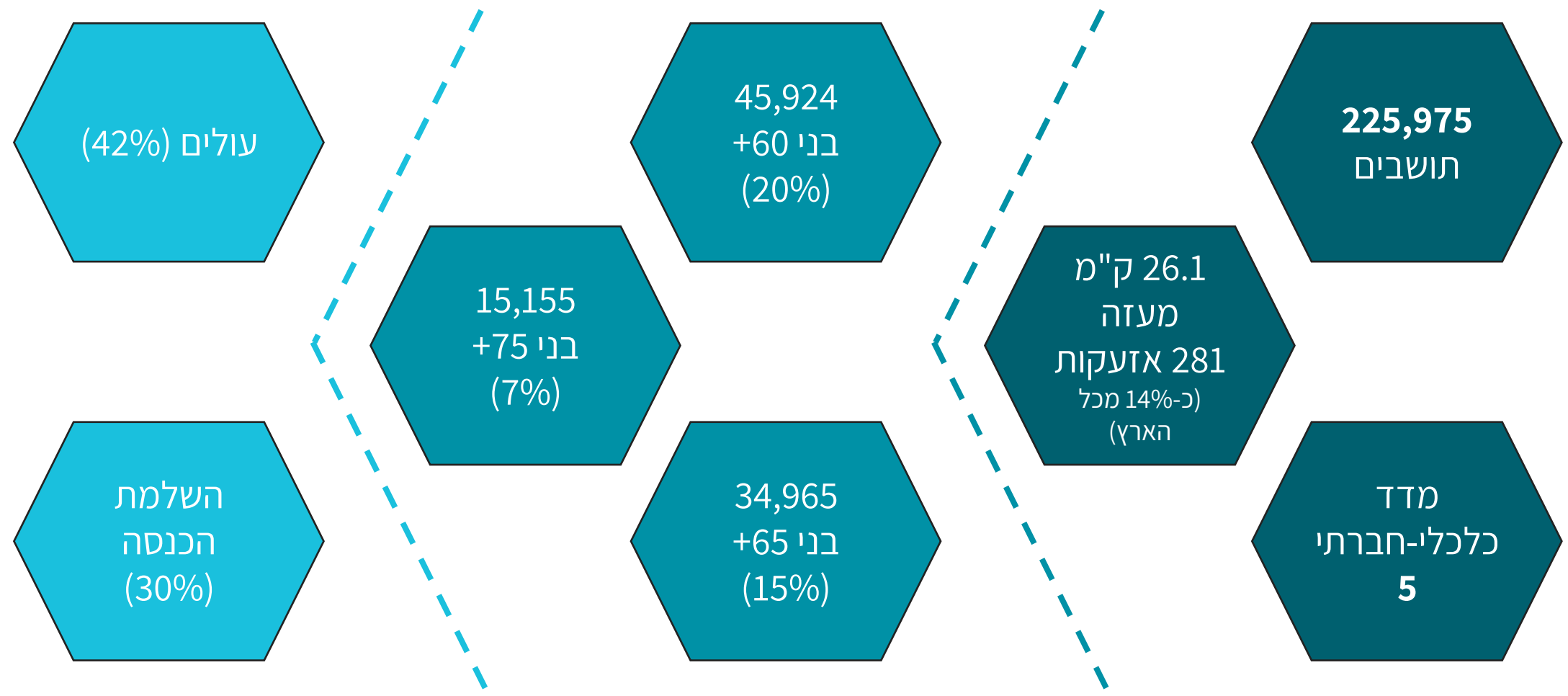


רשת תמיכה בארבעה תחומי סיוע: כלכלי, רגשי, פיזי, מידע\עצה (הצורך בסיוע וזהות המסייע)



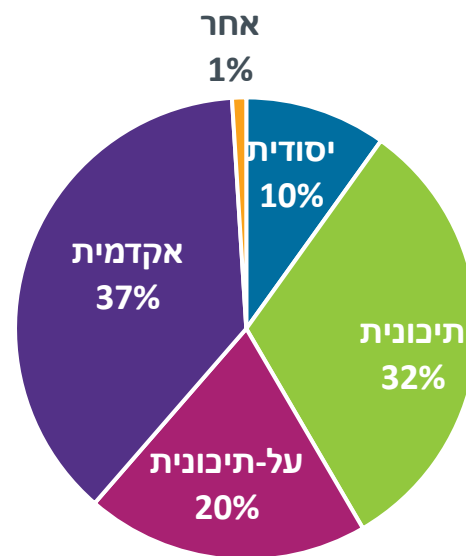
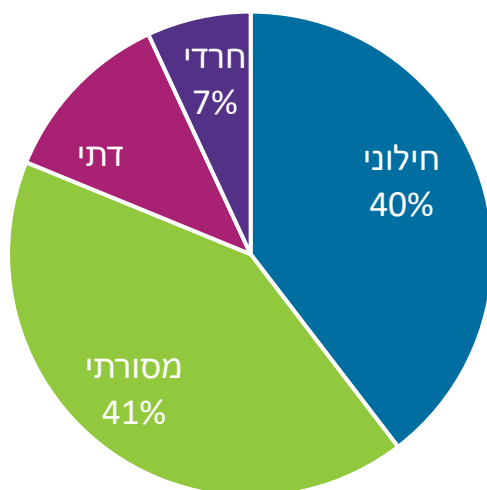
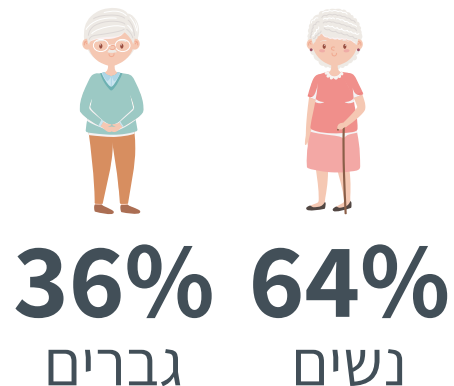


רקע: אשדוד – דמוגרפיה



מקורות: מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל. (2023). בני 65+ בישראל שנתון סטטיסטי; אתר הביטוח לאומי (סטטיסטיקה לפי יישובים)

רקע: מאפייני משיבים $N=252$ (באחוזים)



נפגעים בעקבות המלחמה (באחוזים)



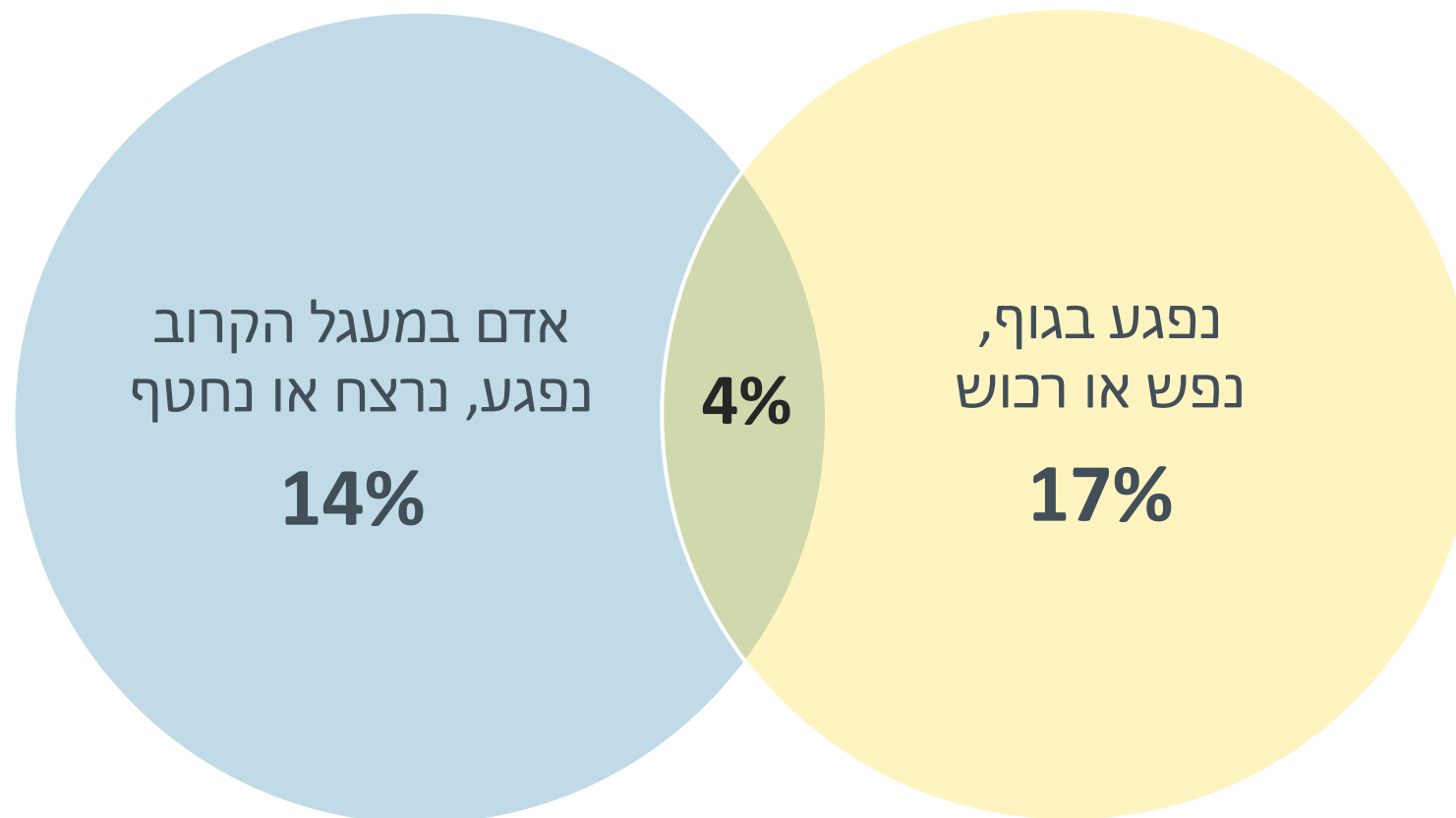
אדם במעגל הקרוב
נפגע, נרצח או נחטף

18%

נפגע בגוף,
נפש או רכוש

21%

35% נפגעו בעקבות המלחמה (באחוזים)

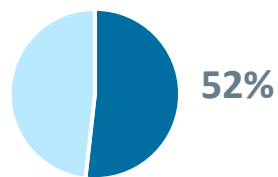


מצב בריאות סובייקטיבי (באחוזים)

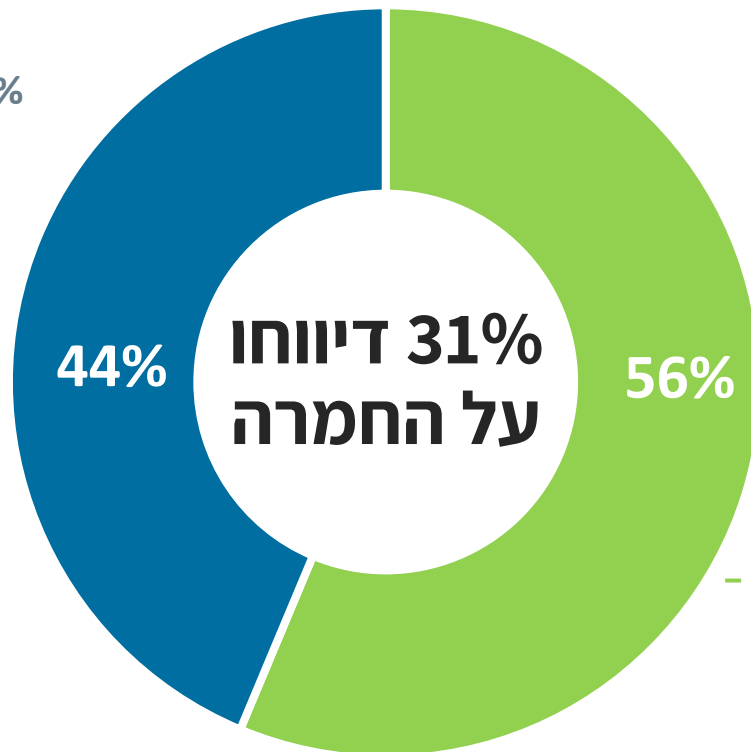


44% מבני 60+ דיווחו על בריאות לא טובה
1 מכל 2 זקנים שדיווחו על בריאות לא טובה,
חוו החמרה מאז תחילת המלחמה

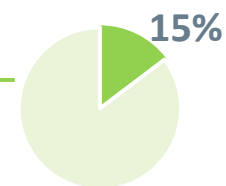
החמרה במצב
הבריאות



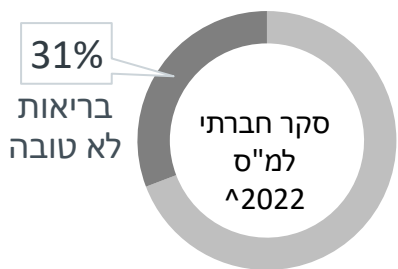
בריאות
טובה



החמרה במצב
הבריאות



בריאות
לא טובה



בריאות
טובה

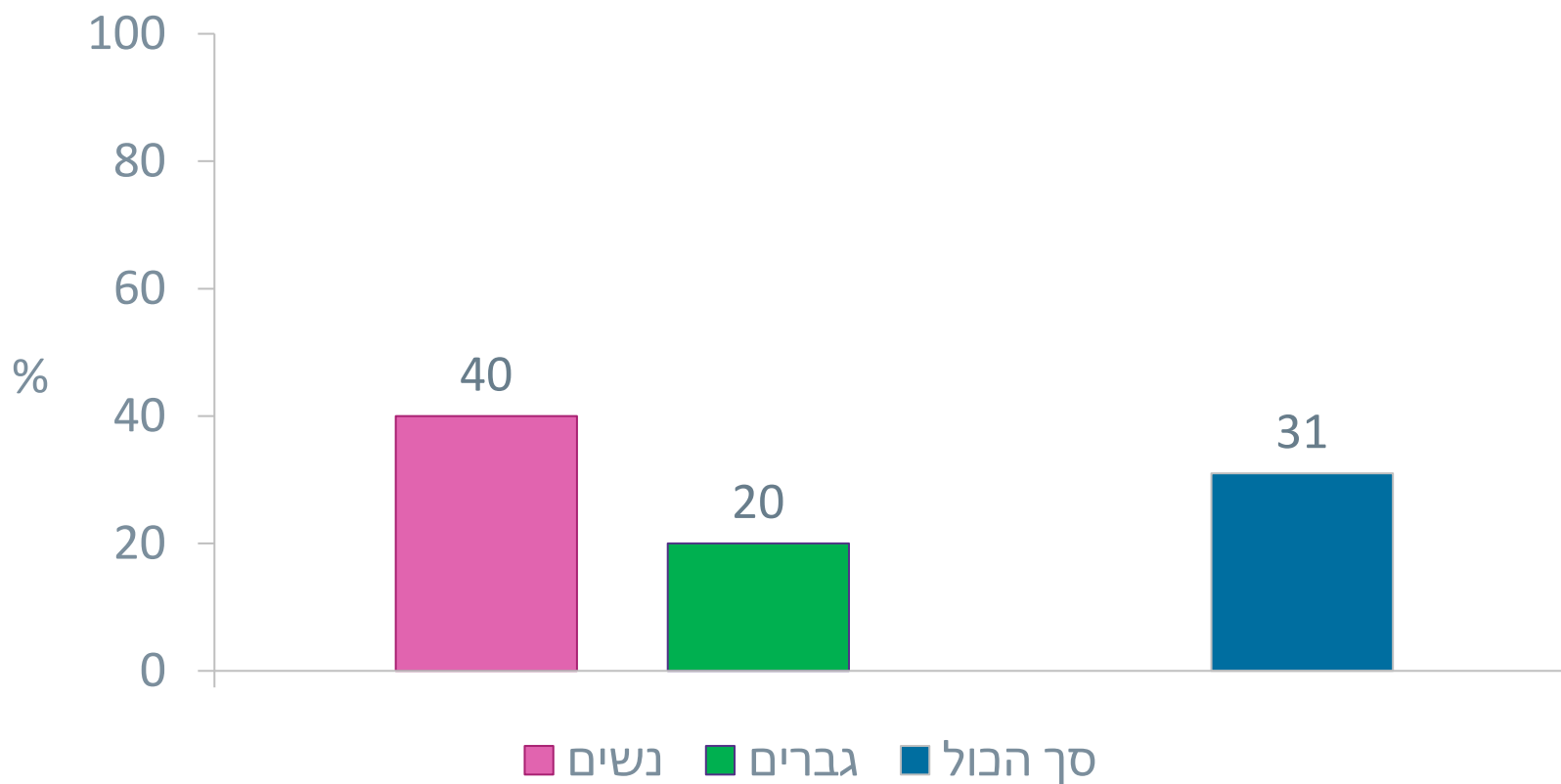
בריאות
לא טובה

^נתוני הסקר החברתי מתייחסים
לכלל בני 65+ בישראל



החמרה במצב הבריאות (באחוזים)

יותר נשים חוו החמרה במצב הבריאות מאז המלחמה





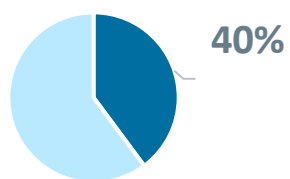
קושי בתפקוד היום-יומי (GALI) (באחוזים)

40% דיווחו על קושי בתפקוד היום-יומי
1 מכל 4 דיווח על החמרה בעקבות המלחמה

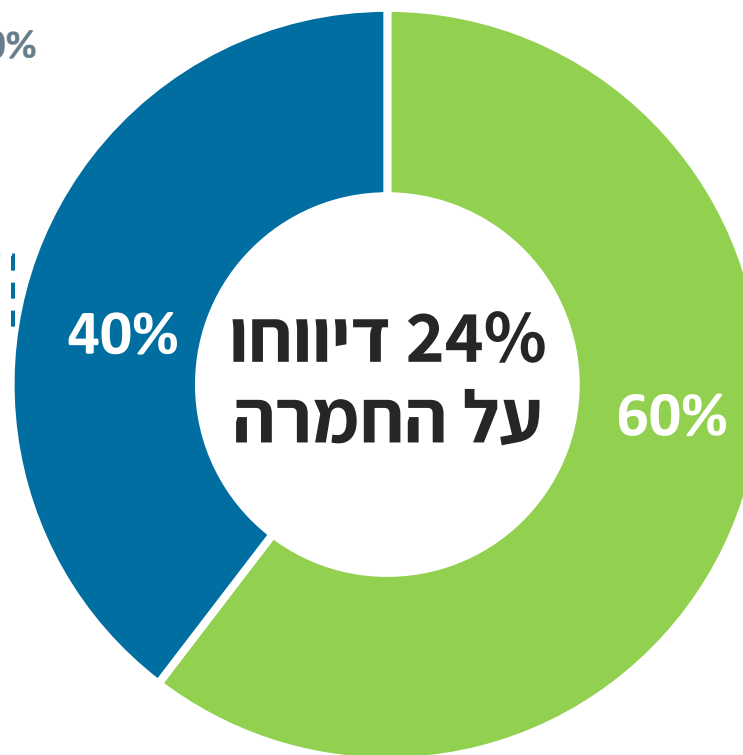


^"סקר השייכות של זקני ישראל" שנערך על ידי מכון גיאוקרטוגרפיה ומכון ERI בקרב בני 65+ בישראל

החמרה בקושי בתפקוד

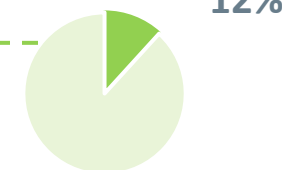


עם קושי בתפקוד



ללא קושי בתפקוד

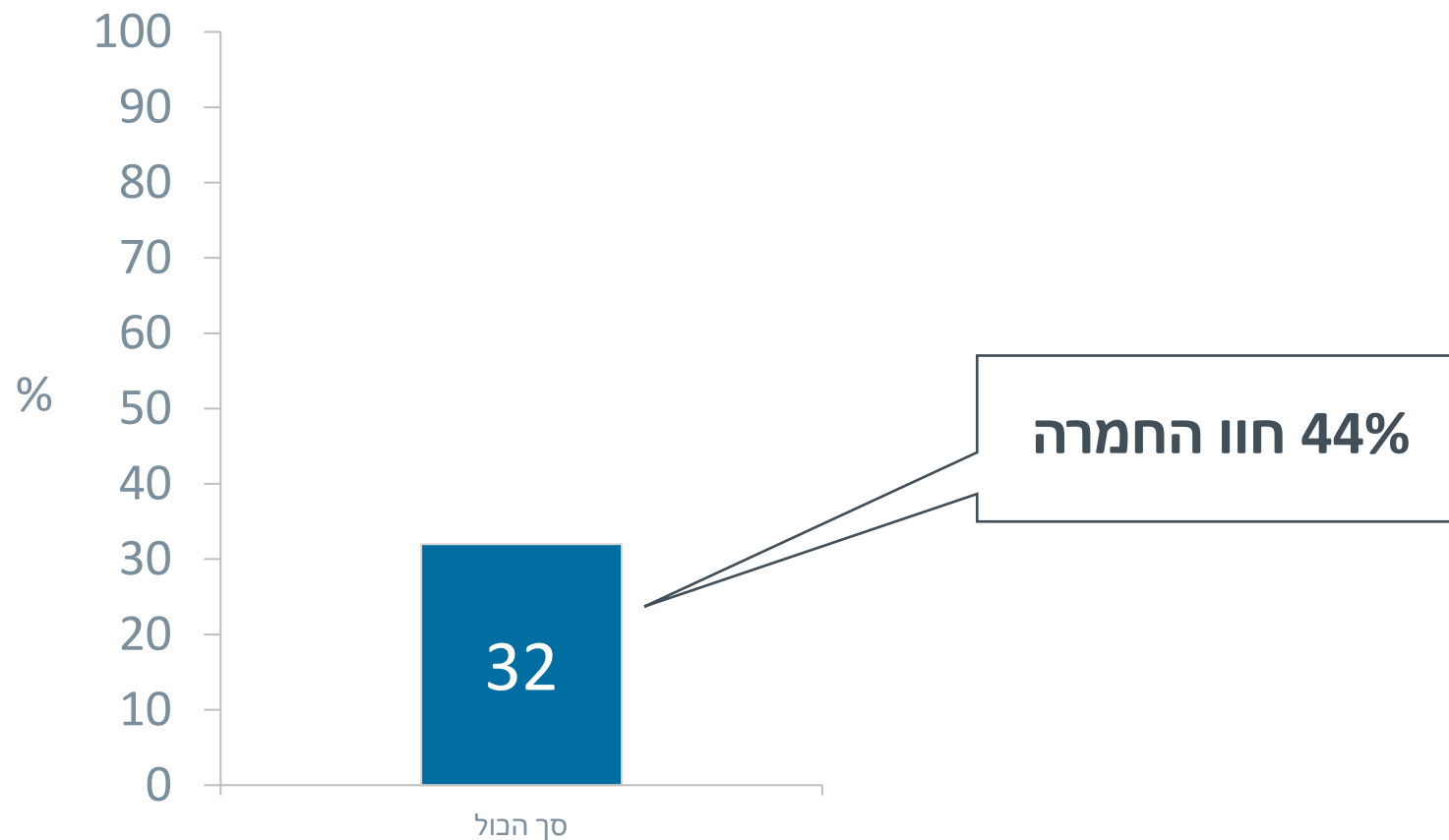
החמרה בקושי בתפקוד





היעזרות במטפלת (באחוזים)

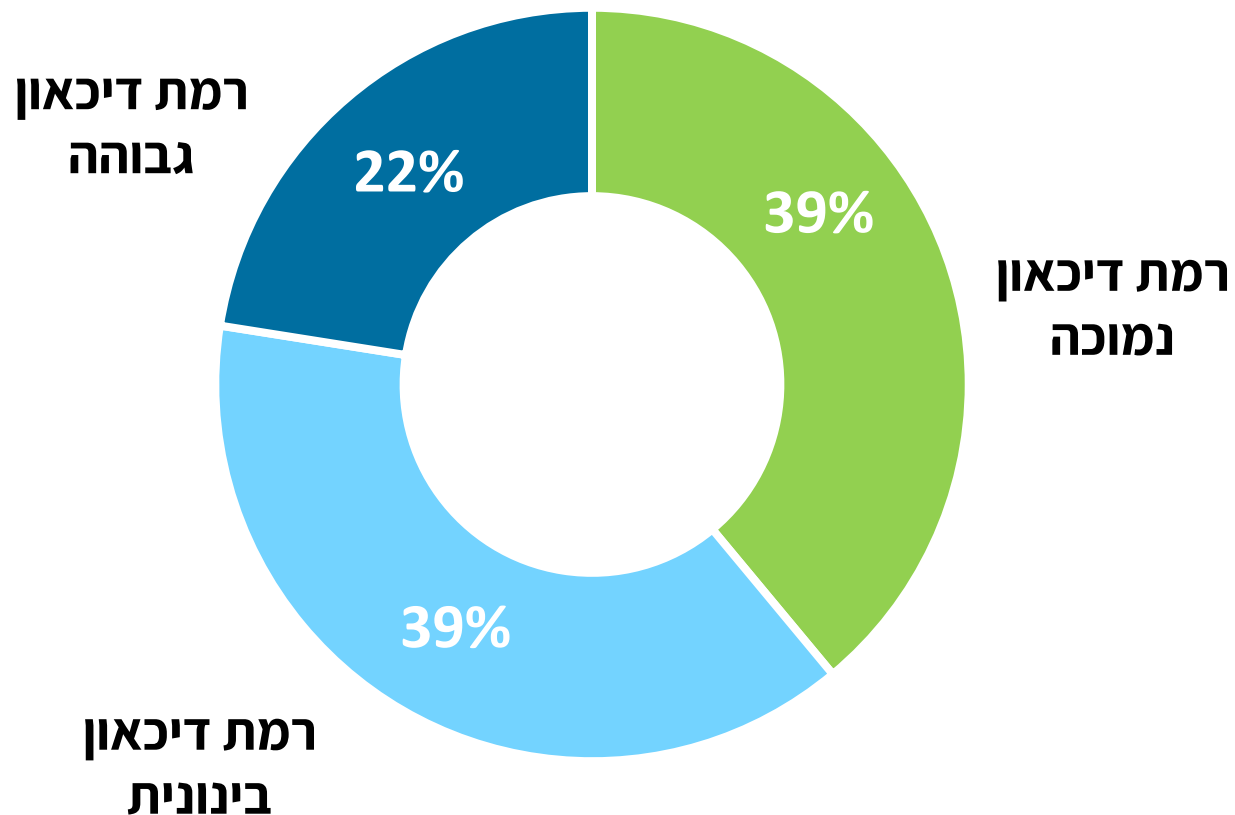
32% מן הזקנים עם קושי בתפקוד נעזרים במטפלת





PHQ2 - דיכאון (באחוזים)

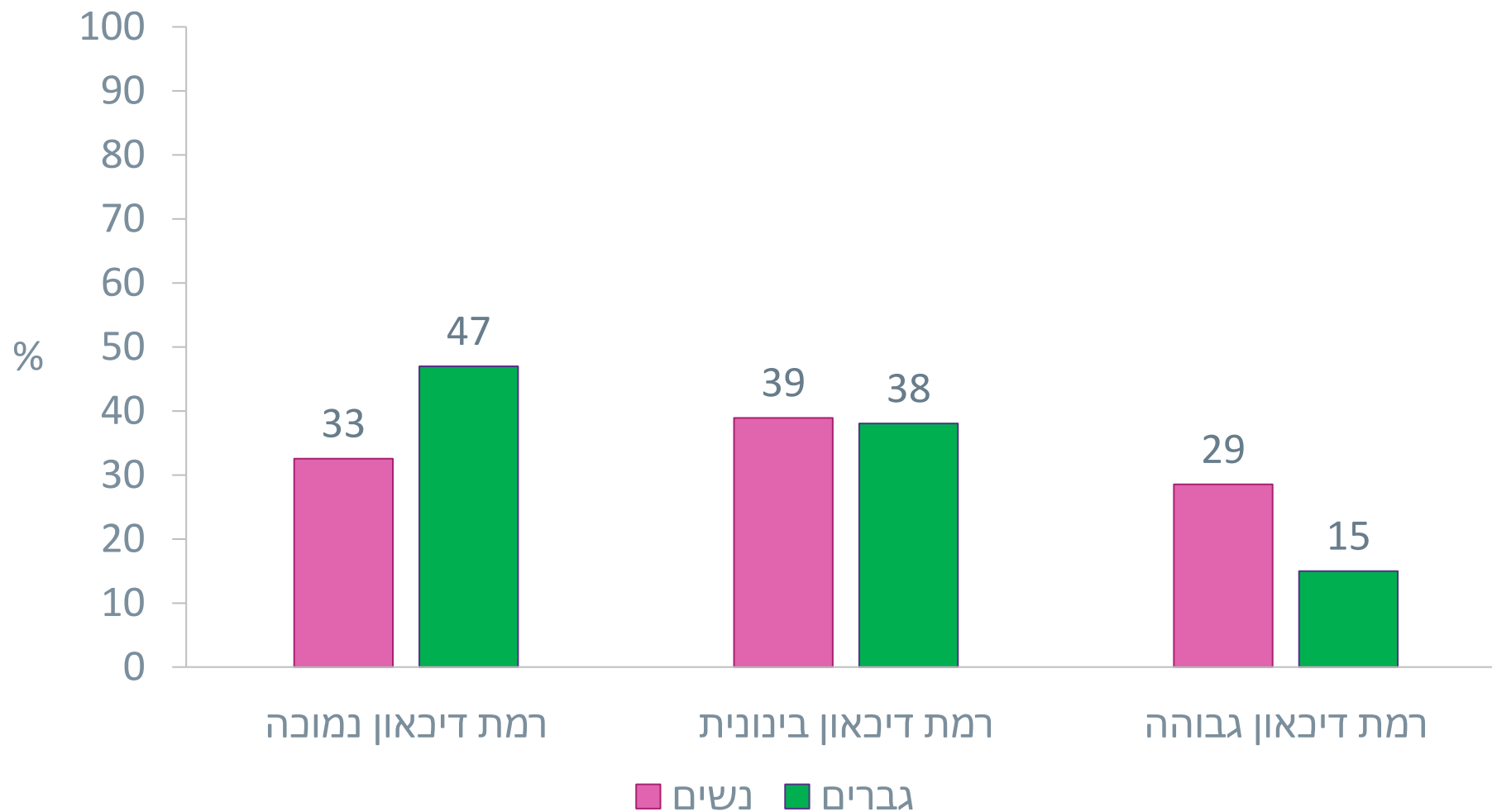
כרבע מן בני 60+ דיווחו על רמת דיכאון גבוהה





PHQ2 - דיכאון (באחוזים)

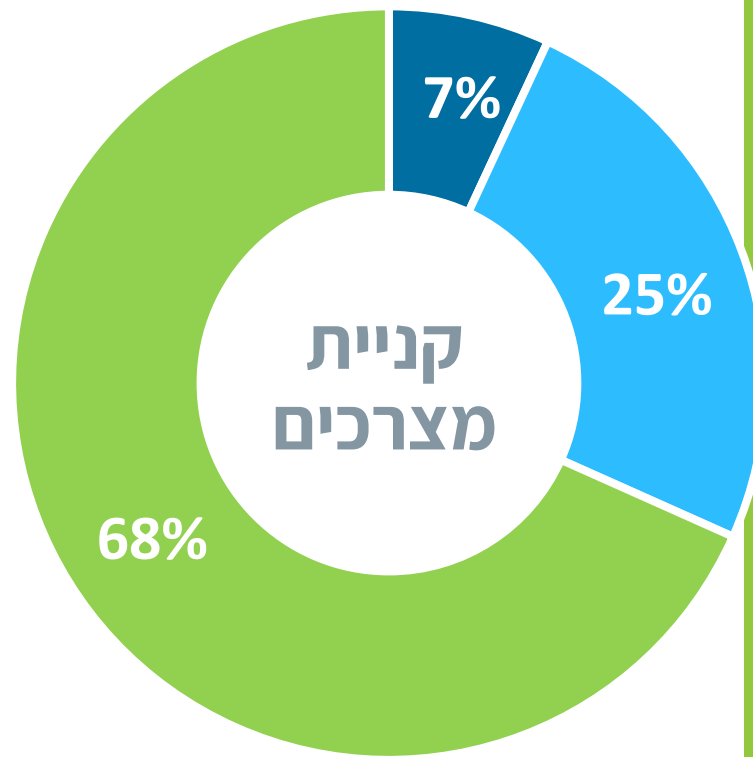
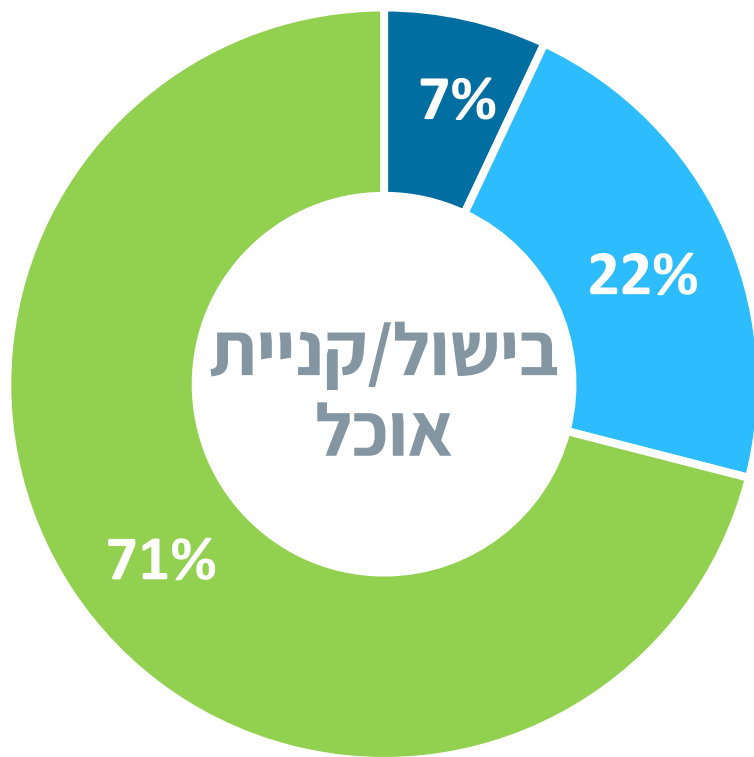
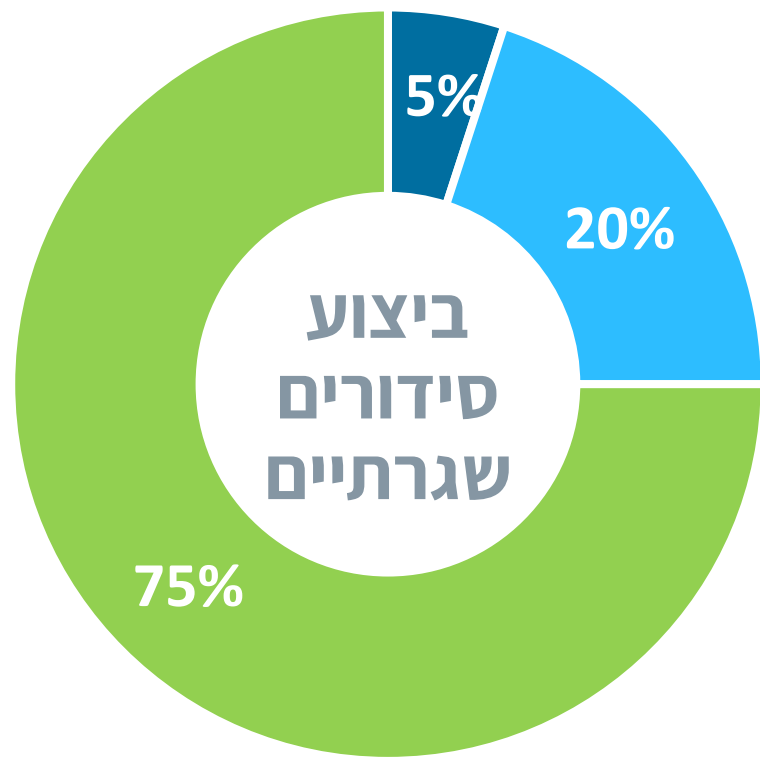
בממוצע, נשים מדווחות על רמת דיכאון גבוהה יותר





קיום פעולות שגרה (באחוזים)

בני 75+ מתקשים ונעזרים באחרים יותר מבני 60-74

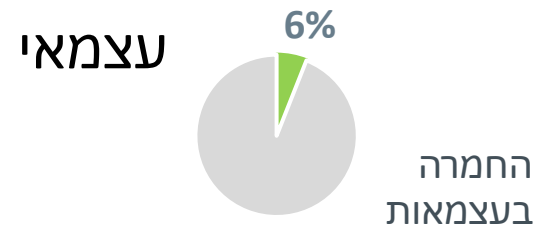
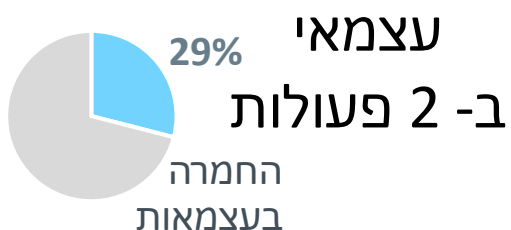
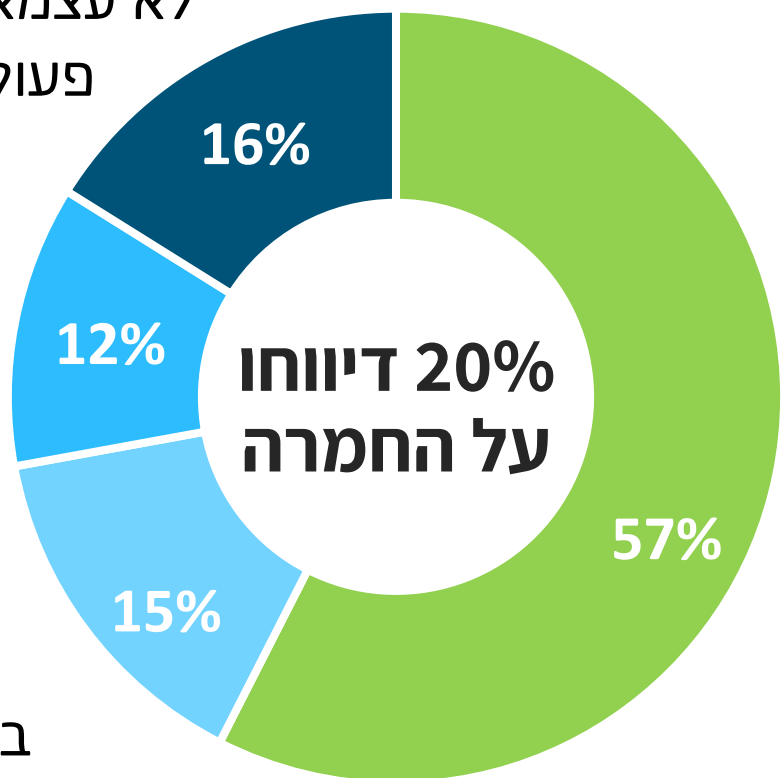


■ מתקשה
 ■ מקבל עזרה
 ■ עצמאי



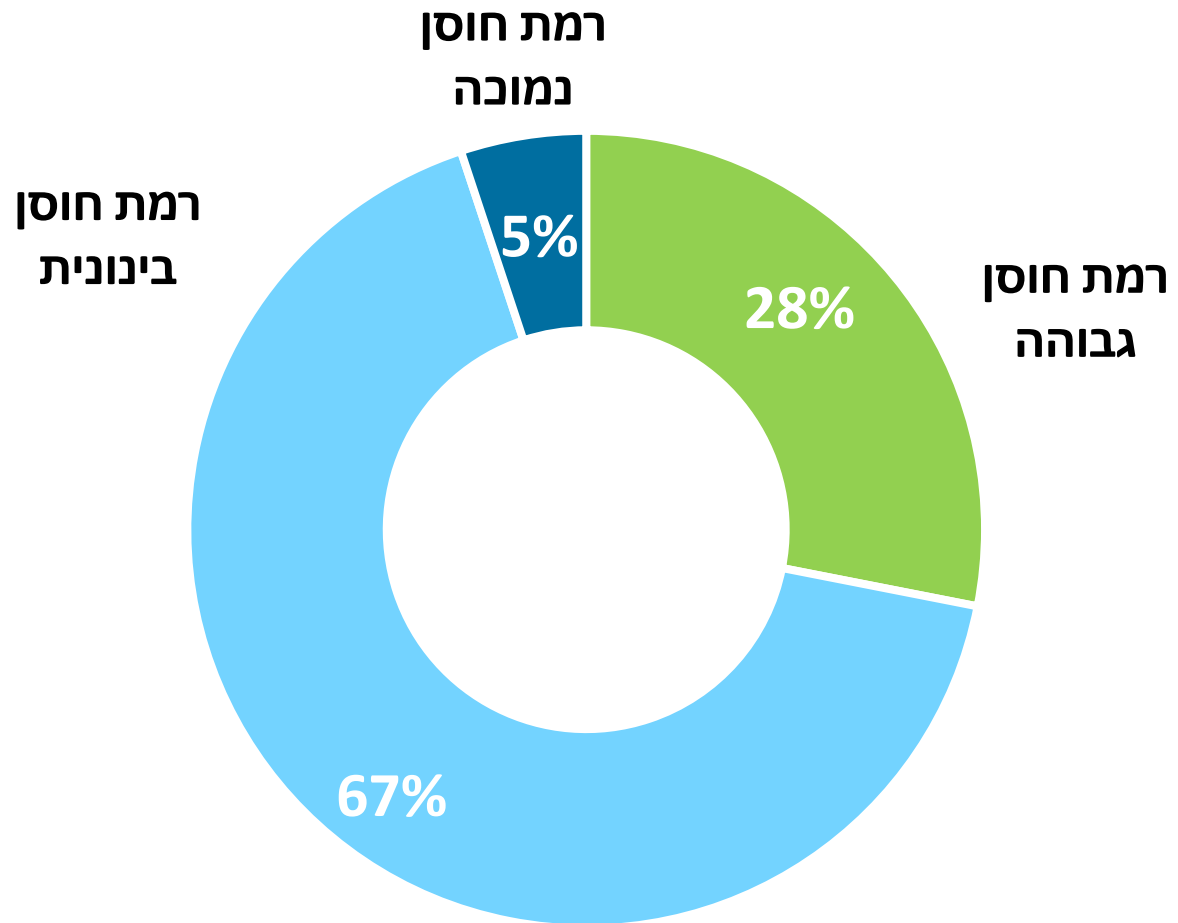
עצמאות בפעולות שגרה

16% מתקשים או תלויים באחרים לפעולות יום-יומיות



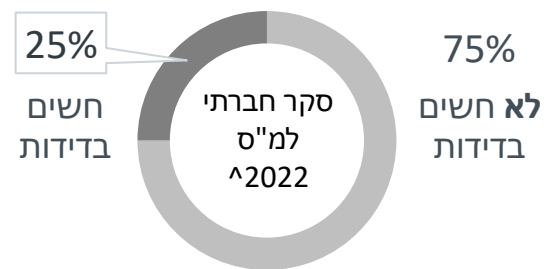


חוסן אישי (באחוזים)



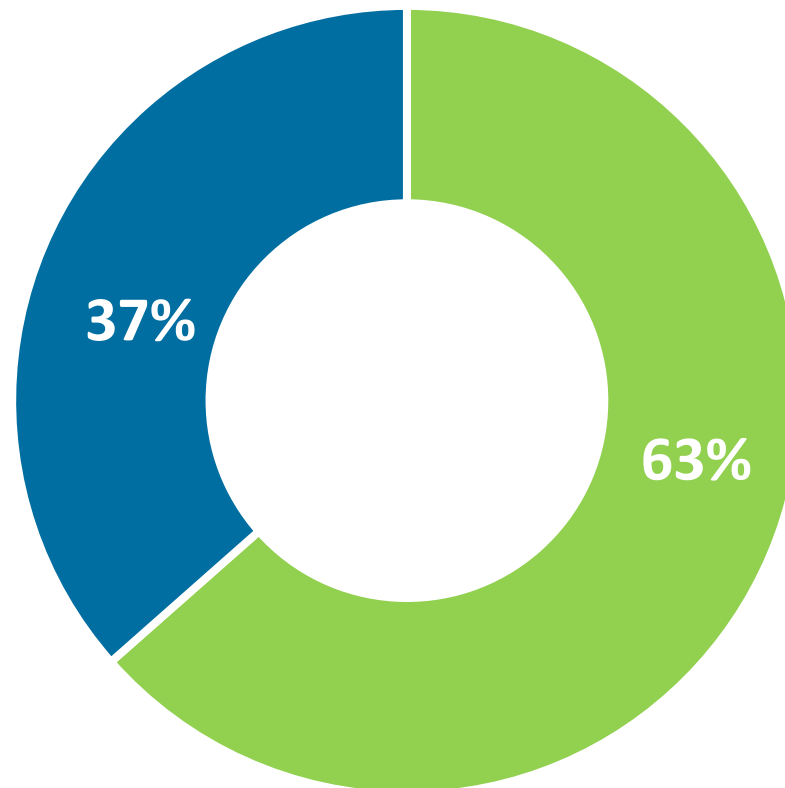


תחושת בדידות (באחוזים)



^נתוני הסקר החברתי מתייחסים לכלל בני 65+ בישראל

חשים בדידות לפעמים או לעיתים קרובות



לא חשים בדידות או לעיתים רחוקות

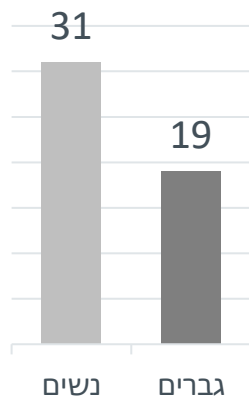


בדידות לפי גיל ומגדר (באחוזים)

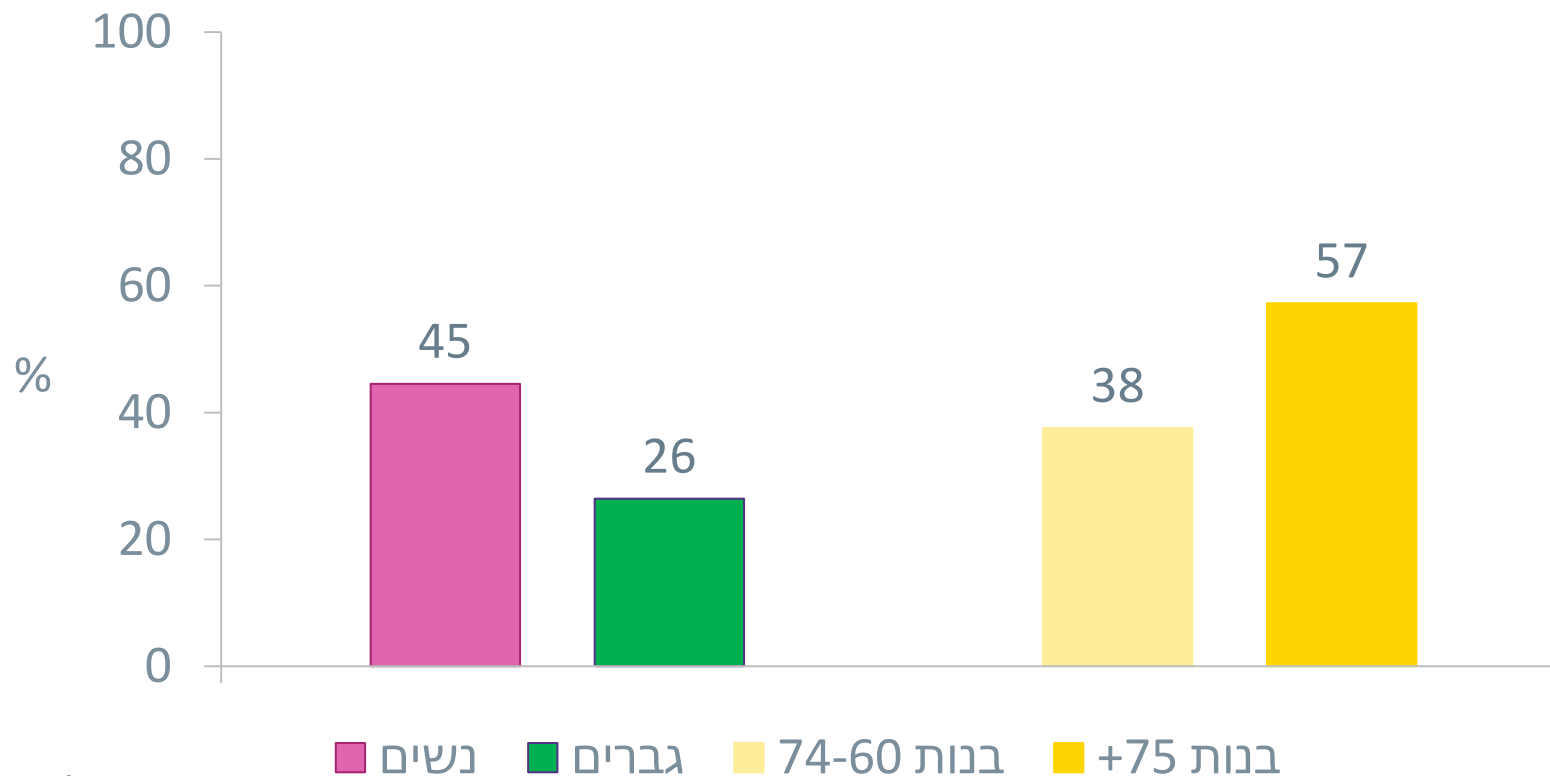
יותר נשים מגברים מדווחות על תחושת בדידות;
נשים מבוגרות בודדות יותר מנשים צעירות



בדידות בקרב בני +65
סקר חברתי למ"ס 2022^א



^אנתוני הסקר החברתי מתייחסים לכלל בני +65 בישראל



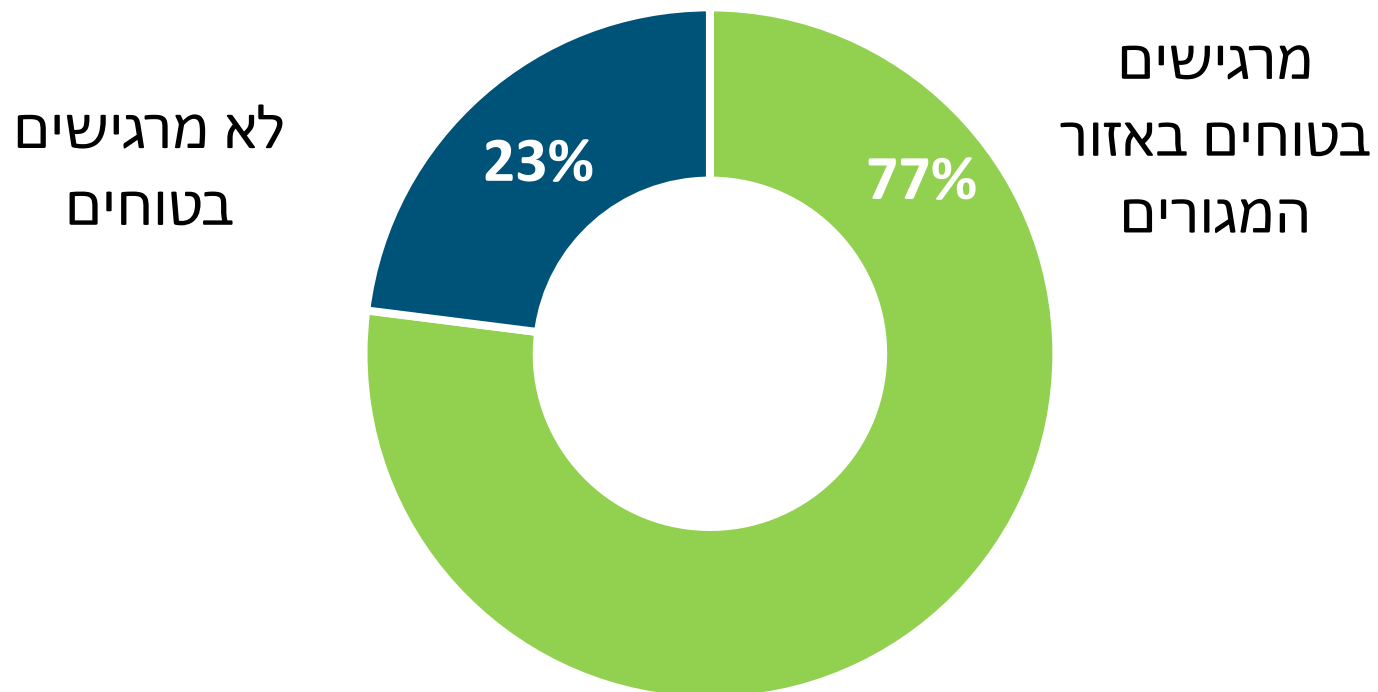


תחושת ביטחון (באחוזים)



23% מבני 60+ לא מרגישים בטוחים.

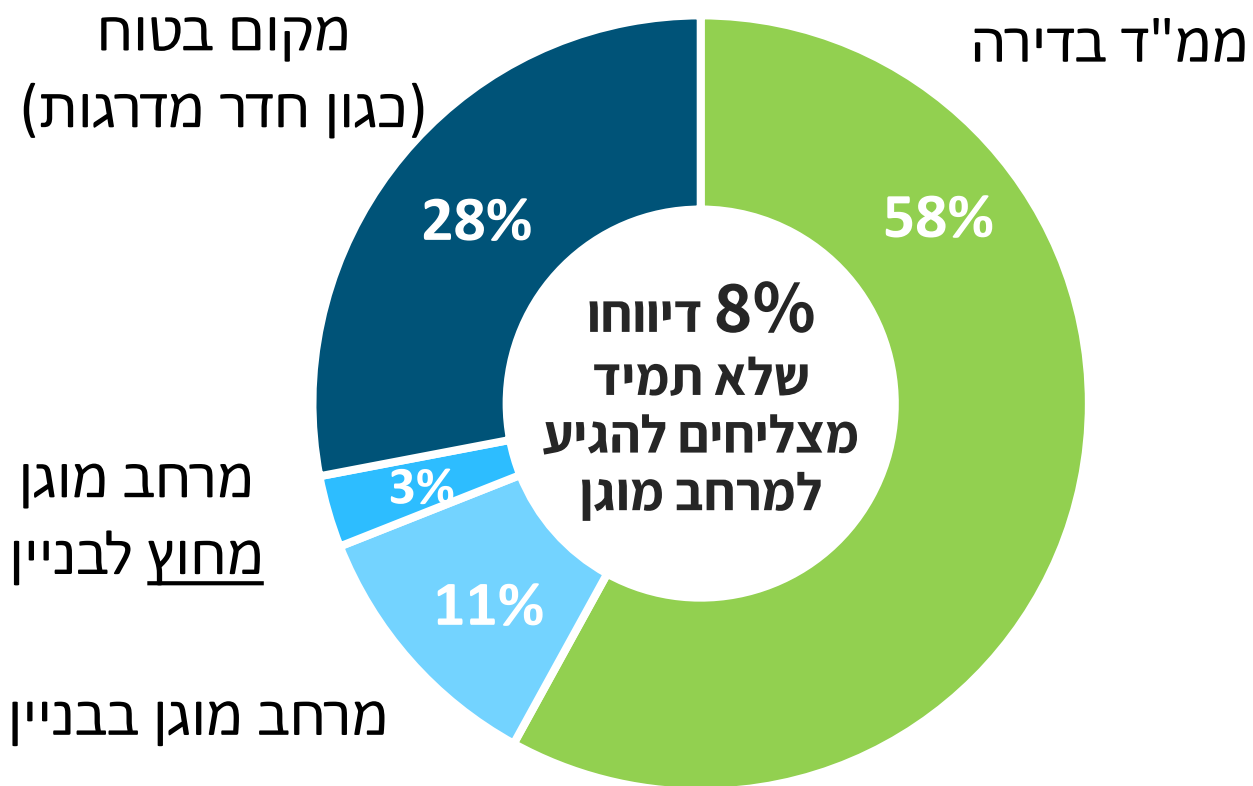
עולים נוטים יותר מן הוותיקים להרגיש לא בטוחים באזור מגוריהם (34% מן העולים לעומת 20% מן הוותיקים)





תחושת ביטחון (באחוזים)

כ-1 מכל 10 לא תמיד מצליח להגיע למרחב מוגן



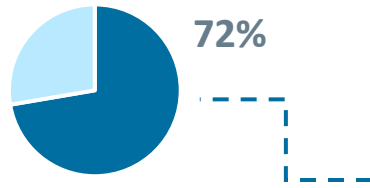


המצב הכלכלי (באחוזים)

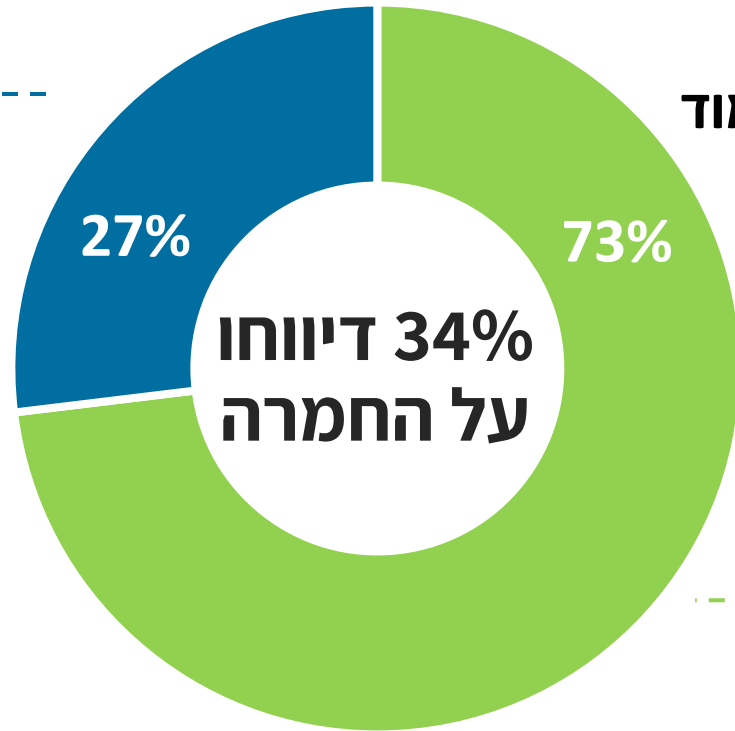


כ-3 מכל 4 מבני 60+ שאינם מצליחים לעמוד בהוצאות החודשיות חוו החמרה מאז המלחמה

החמרה במצב הכלכלי

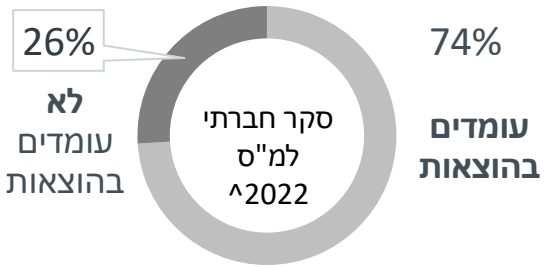


לא מצליחים לעמוד בהוצאות



מצליחים לעמוד בהוצאות

החמרה במצב הכלכלי

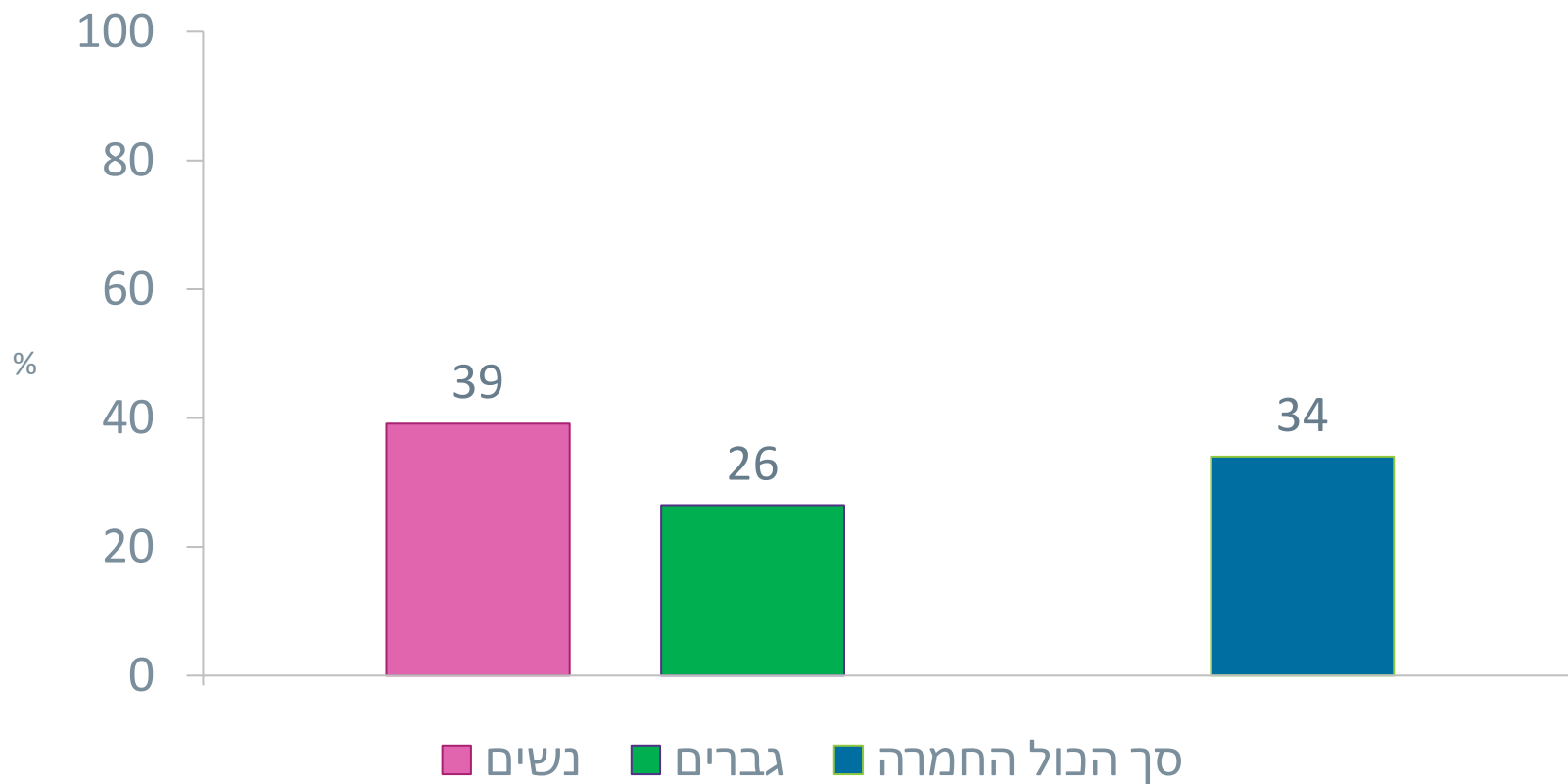


נתוני הסקר החברתי מתייחסים לכלל בני 65+ בישראל



החמרה במצב הכלכלי (באחוזים)

יותר נשים חוו החמרה במצב הכלכלי מאז המלחמה

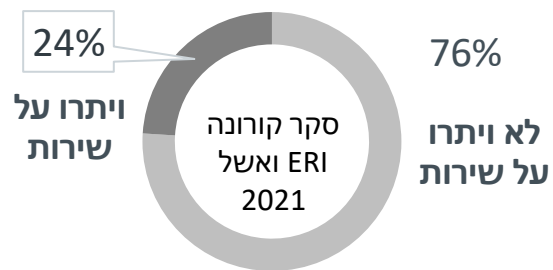




ויתור על שירותים רפואיים (באחוזים)

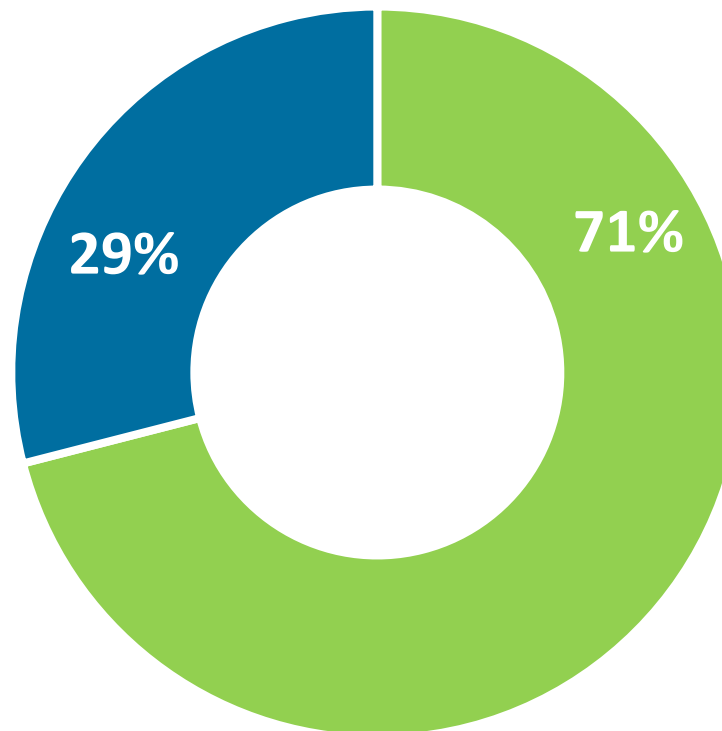


כשליש מן הזקנים ויתרו על שירות רפואי מאז המלחמה



מקור: הזדקנות בימי קורונה – סקר השפעות הקורונה על בני 65+ בישראל (מכון ERI וג'וינט ישראל 2020-2021)

ויתרו על שירות רפואי

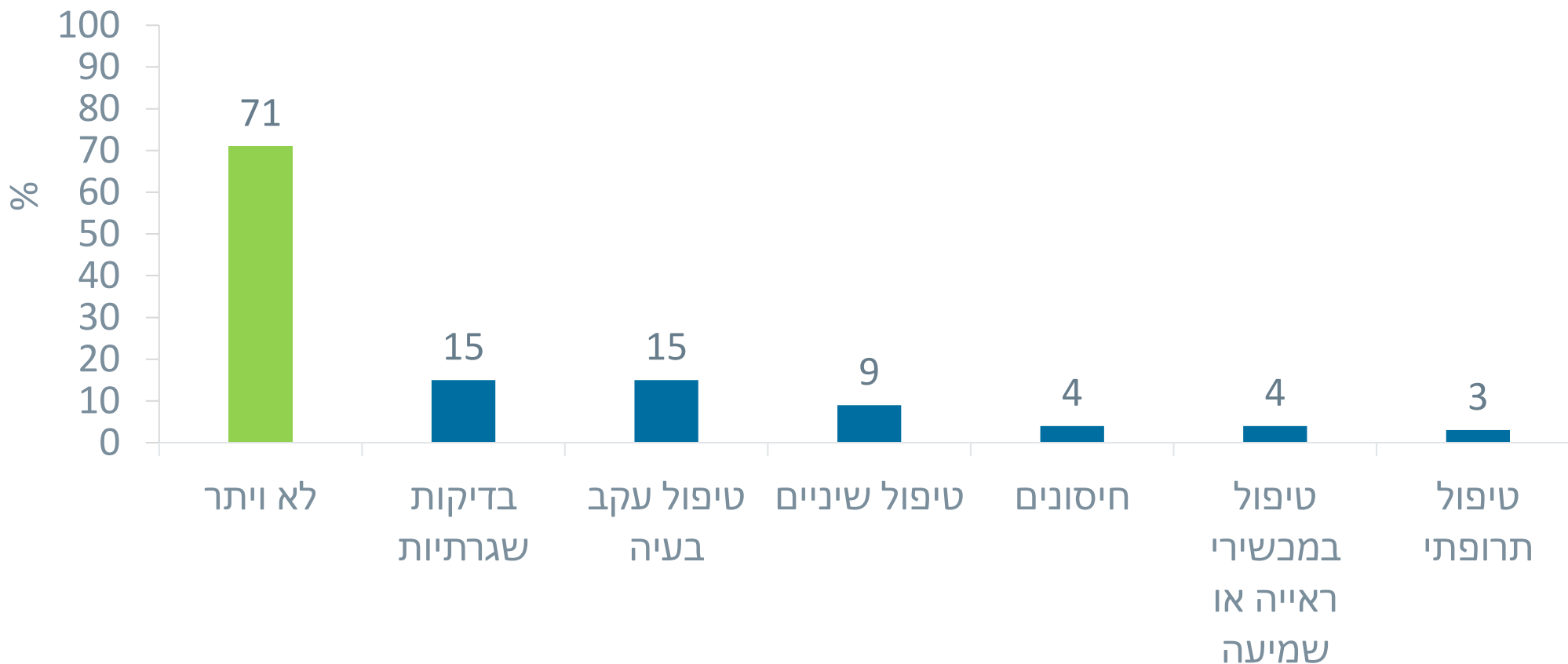


לא ויתרו על שירות רפואי



ויתור על שירותים רפואיים (באחוזים)

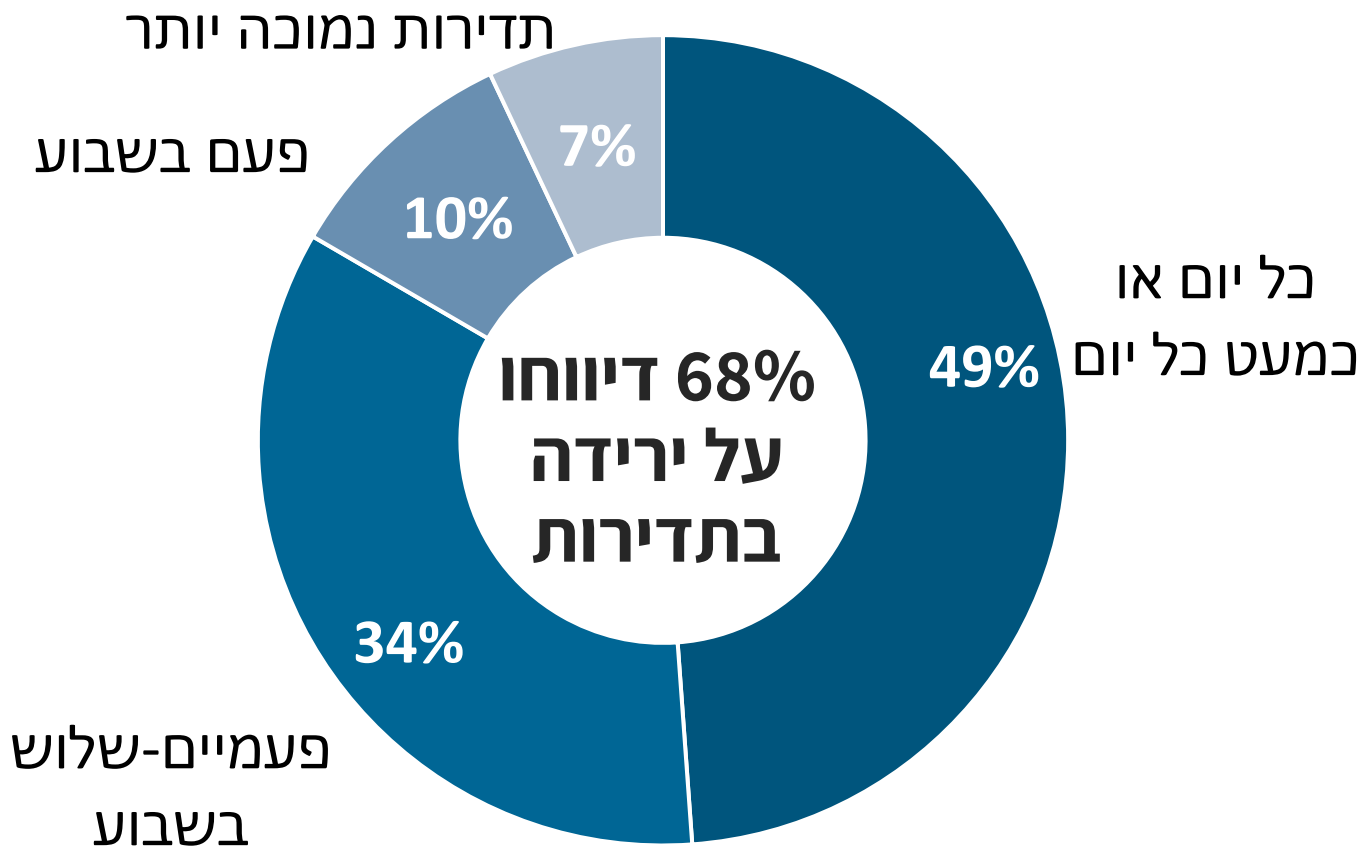
הסיבה הנפוצה ביותר לויתור על שירותים רפואיים היא חשש לצאת מן הבית





יציאה מן הבית (באחוזים)

כ-17% יוצאים מן הבית פעם בשבוע או פחות

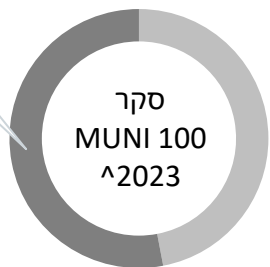


53%

47%

יצאו כל יום או כמעט כל יום

יצאו בתדירות נמוכה יותר

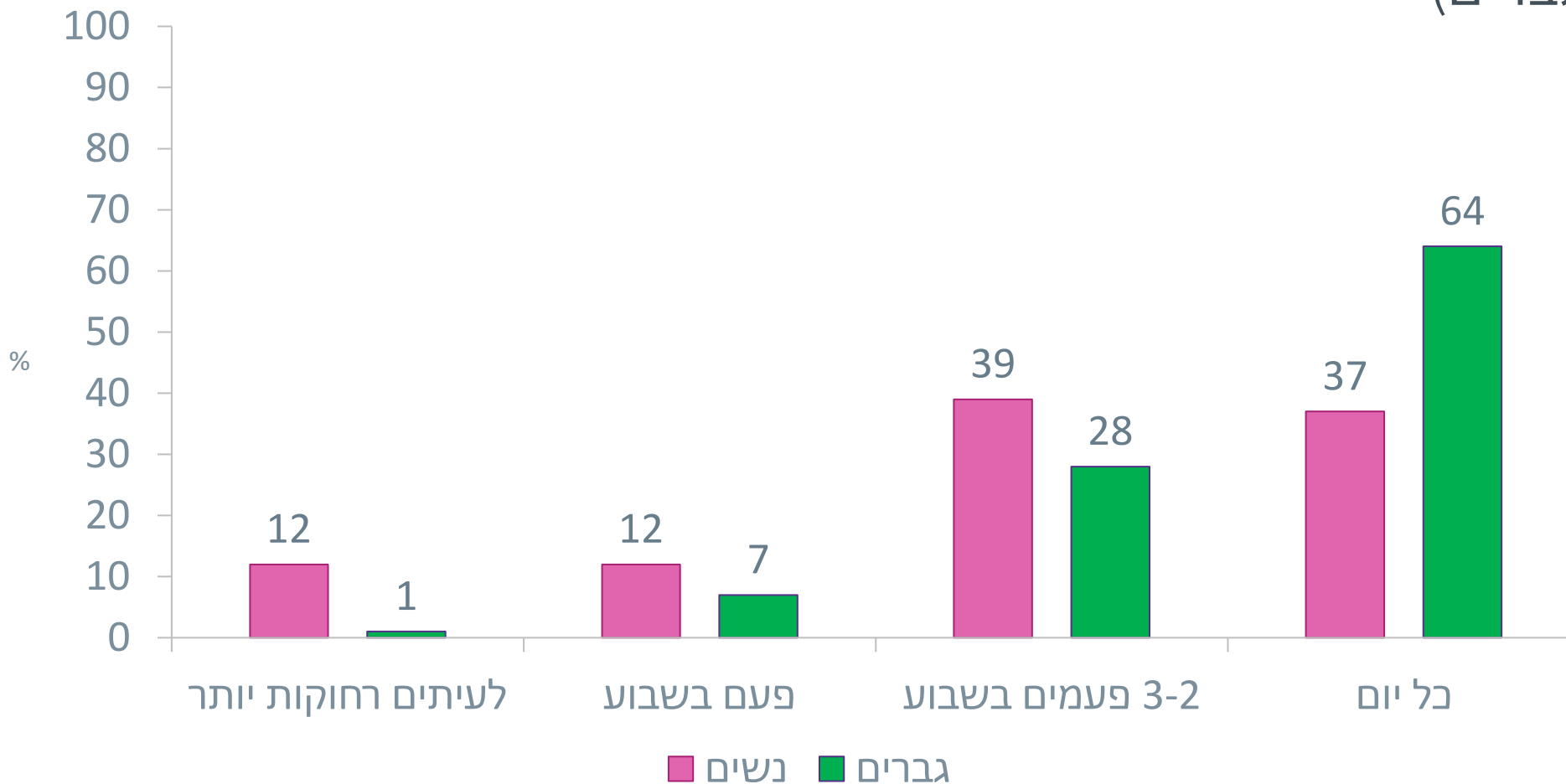


אנתוני סקר MUNI100 כוללים נסקרים בני 65+ מ-18 יישובים נבחרים ברחבי הארץ



יציאה מן הבית בקרב נשים (אחוזים)

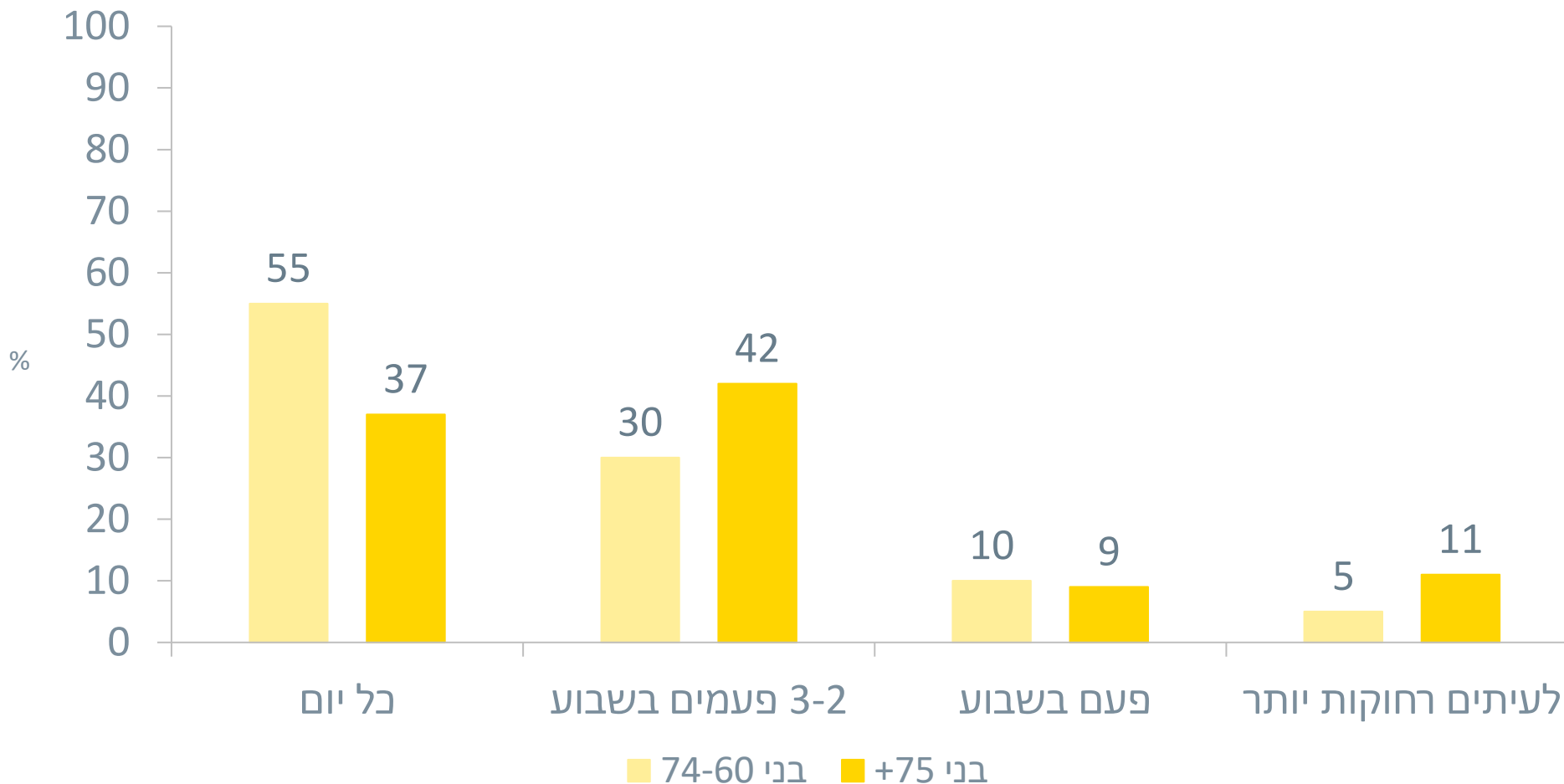
תדירות היציאה מן הבית של נשים נמוכה יותר מזו של גברים (77% מן הנשים דיווחו על ירידה בתדירות לעומת 58% מן הגברים)





יציאה מן הבית בקרב בני +75 (אחוזים)

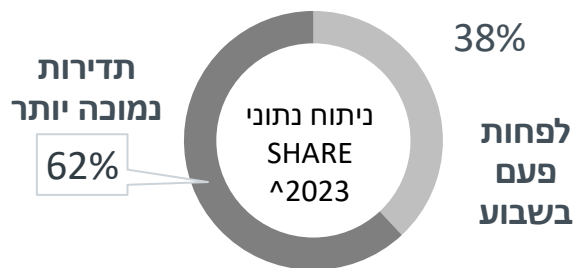
בני +75 יוצאים מן הבית בתדירות נמוכה יותר



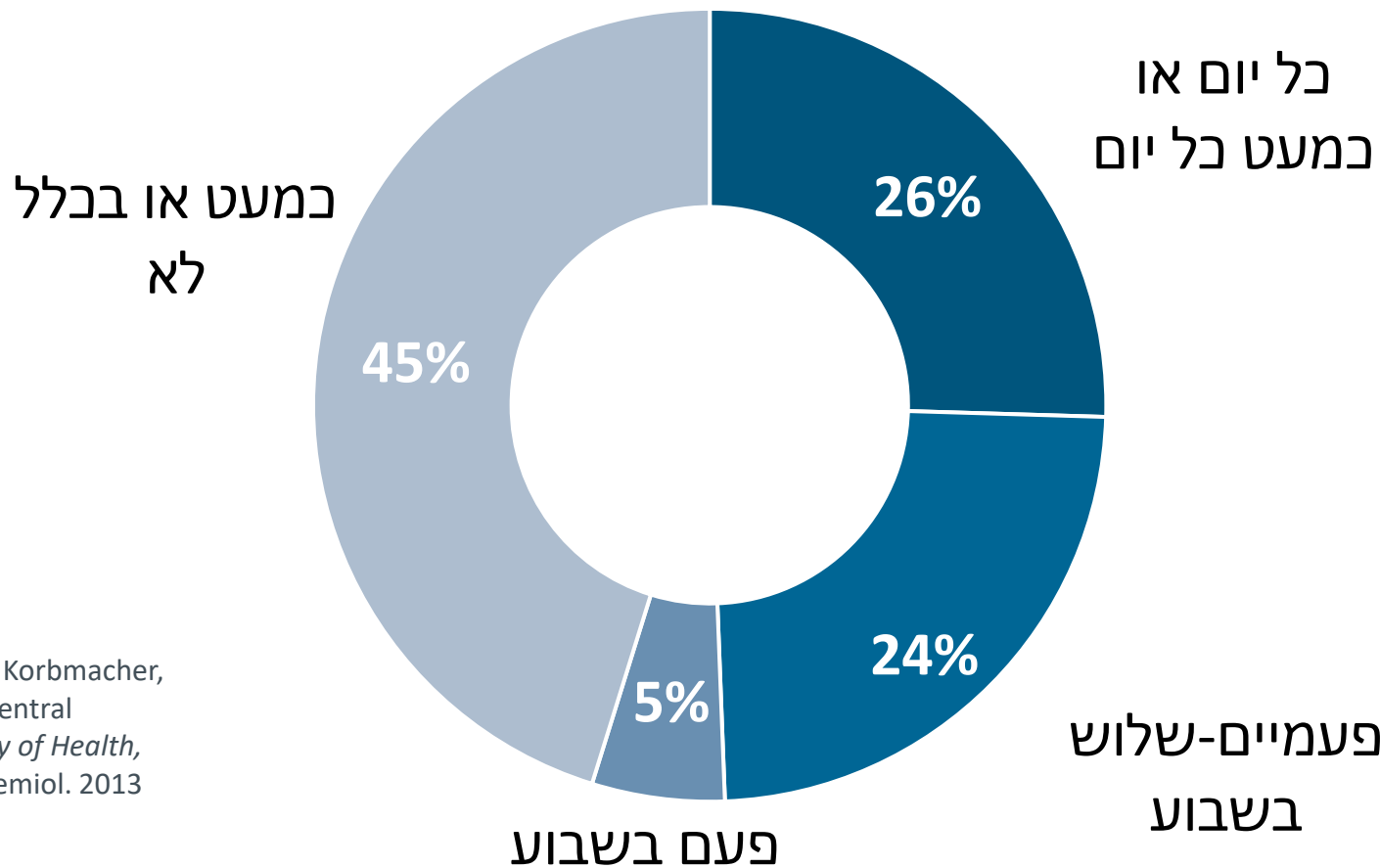


פעילות גופנית (באחוזים)

כמחצית מן הזקנים לא מבצעים פעילות גופנית בתדירות המומלצת



^Börsch-Supan, A., Brandt, M., Hunkler, C., Kneip, T., Korbmacher, J., Malter, F., Schaan, B., Stuck, S., Zuber, S., SHARE Central Coordination Team. *Data Resource Profile: the Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE)*. *Int J Epidemiol.* 2013 Aug;42(4):992-1001. doi: 10.1093/ije/dyt088.





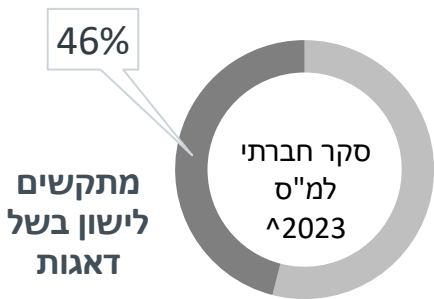
ירידה בתדירות פעילות גופנית



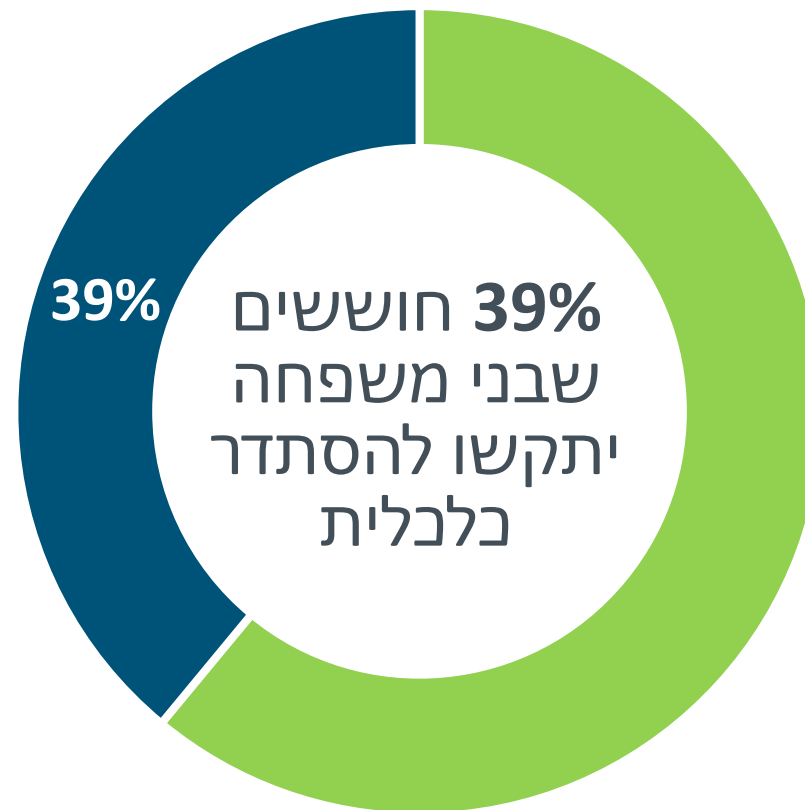
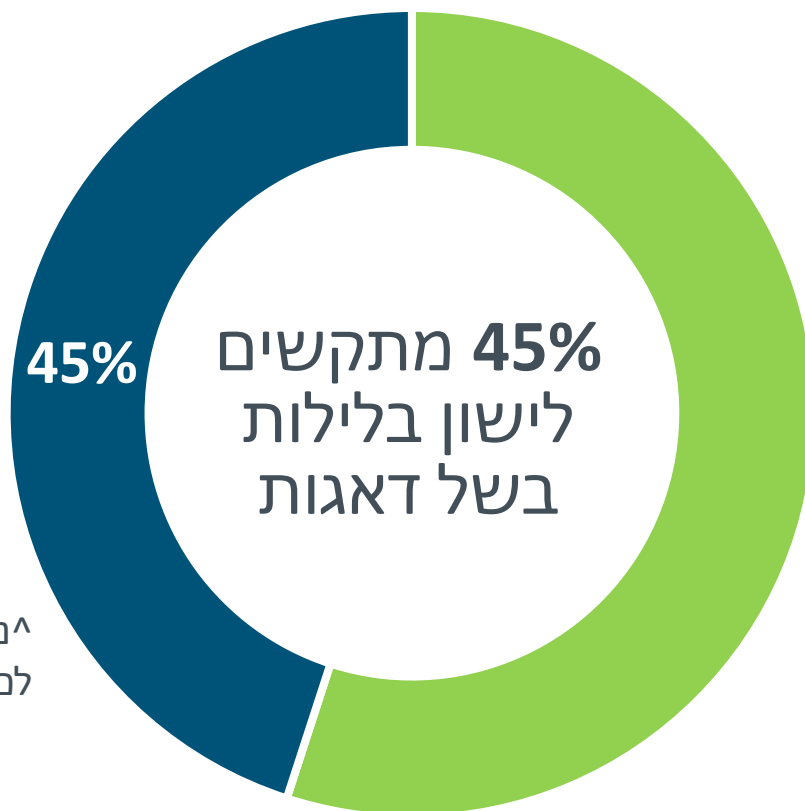
- 41% מבני +60 דיווחו על ירידה בתדירות בביצוע פעילות גופנית מאז המלחמה:
- יותר נשים לעומת גברים דיווחו על הירידה בתדירות: 53% לעומת 35%
- יותר בני +75 לעומת בני 60-74 דיווחו על הירידה בתדירות: 56% לעומת 40%



תחושות לחץ (באחוזים)



^נתוני הסקר החברתי מתייחסים לכלל בני 65+ בישראל



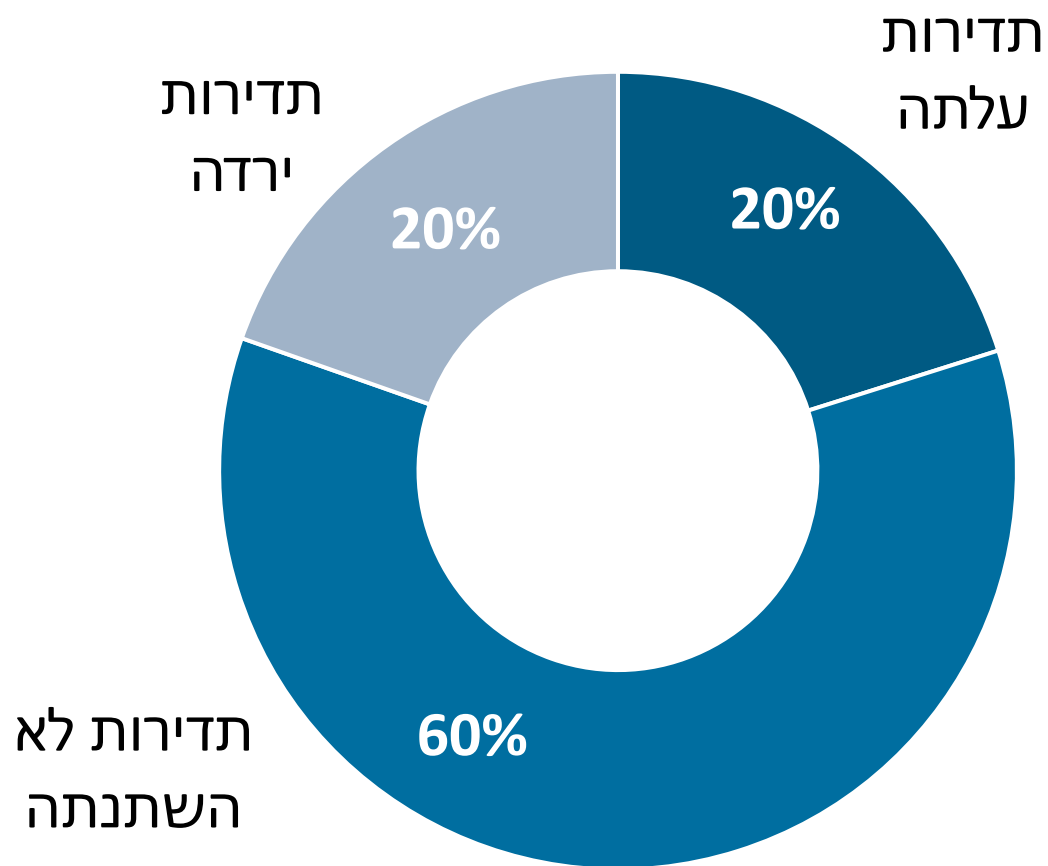
נשים מתקשות לישון בשל דאגות יותר מגברים



שינוי בתדירות של פנאי יחידני (באחוזים)



28% מן הנשים הורידו תדירות לעומת 9% מן הגברים

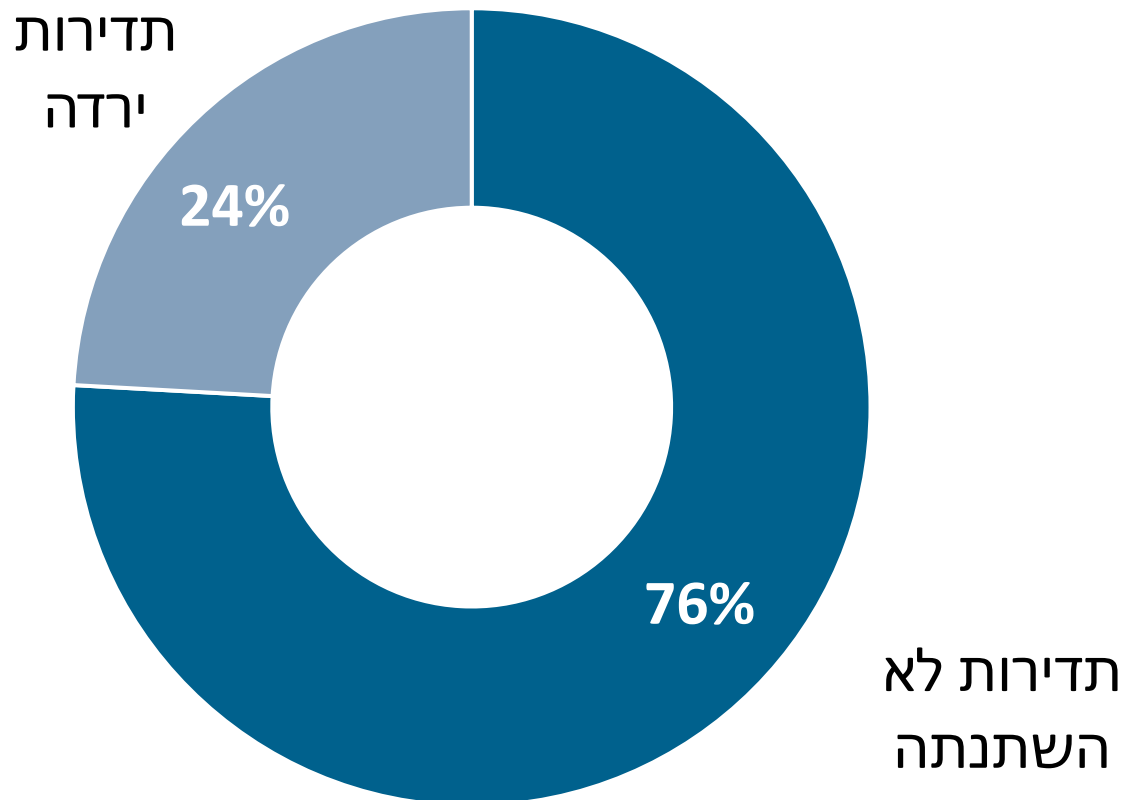




שינוי בתדירות של פנאי במסגרות (באחוזים)



34% מן הנשים הורידו תדירות לעומת 12% מן הגברים

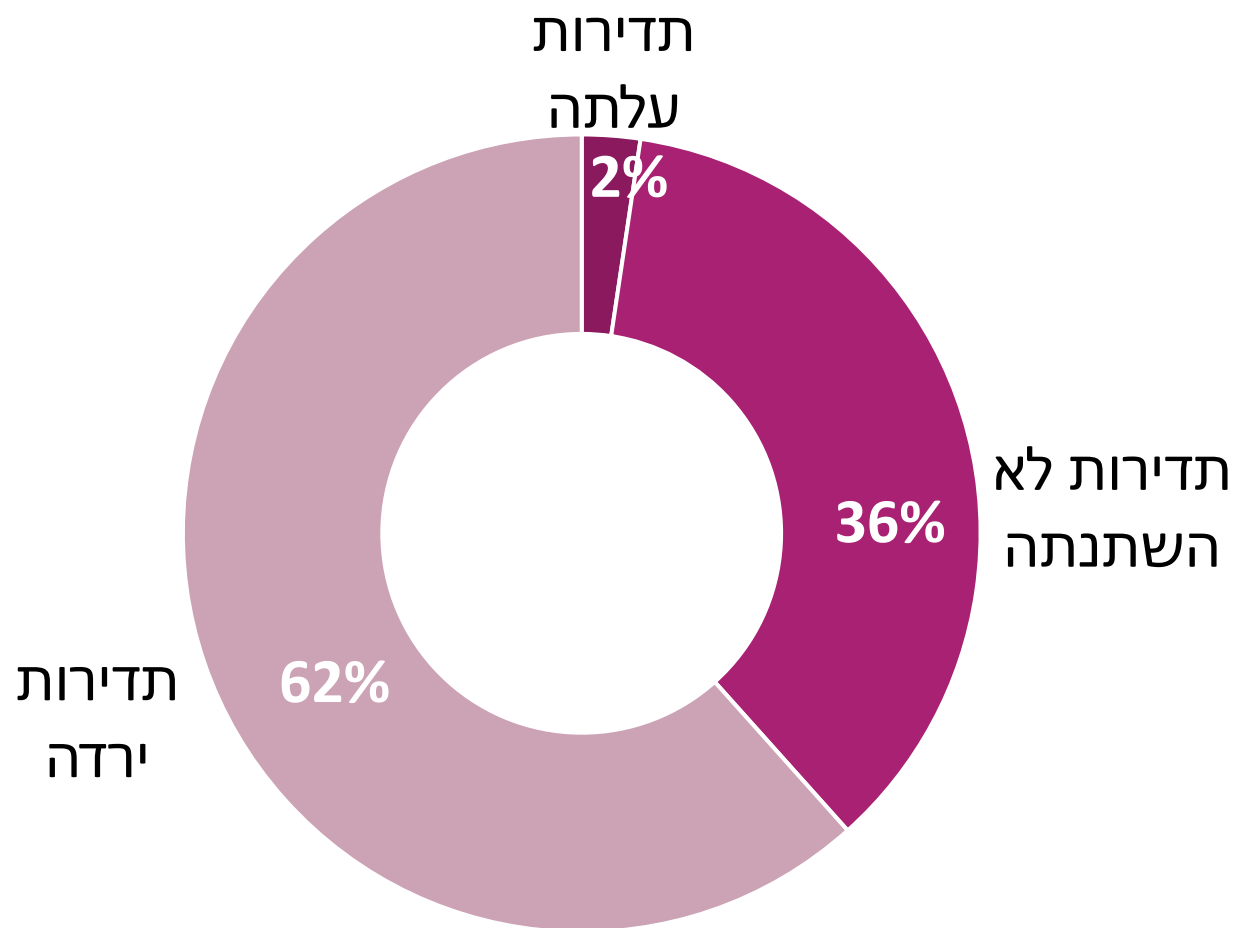




שינוי בתדירות של פנאי חברתי (באחוזים)



העלייה בתדירות הבילוי עם המשפחה או החברים קרתה רק אצל נשים





התנדבות (באחוזים)

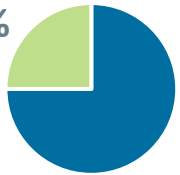


79% מן הזקנים לא מתנדבים, אך רבע מהם מעוניינים להתנדב

היקף ההתנדבות עלה

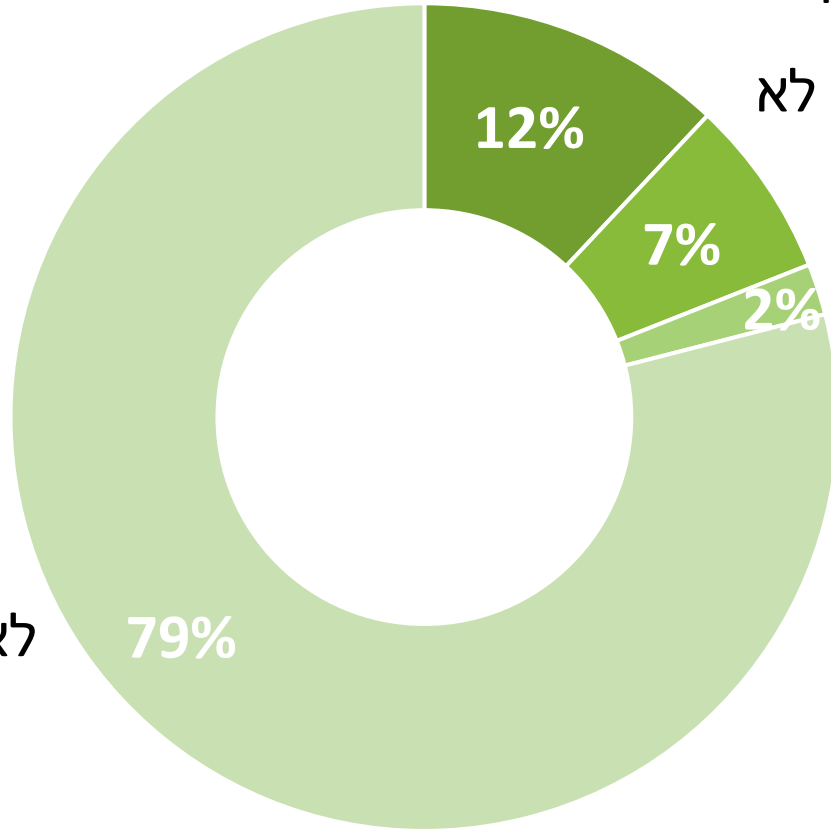
לא מתנדבים, אך מעוניינים

25%



לא מתנדבים

79%



היקף ההתנדבות לא השתנה

12%

7%

2%

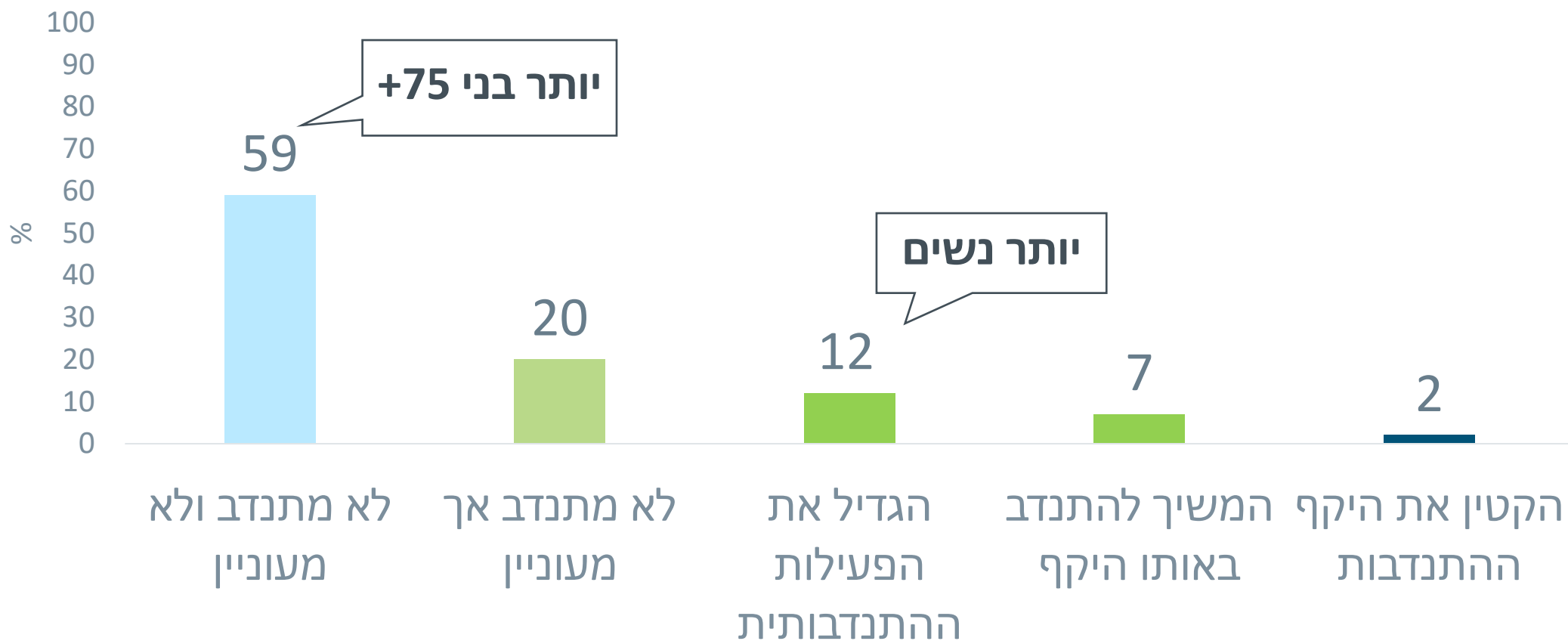
היקף ההתנדבות ירד



התנדבות (באחוזים)



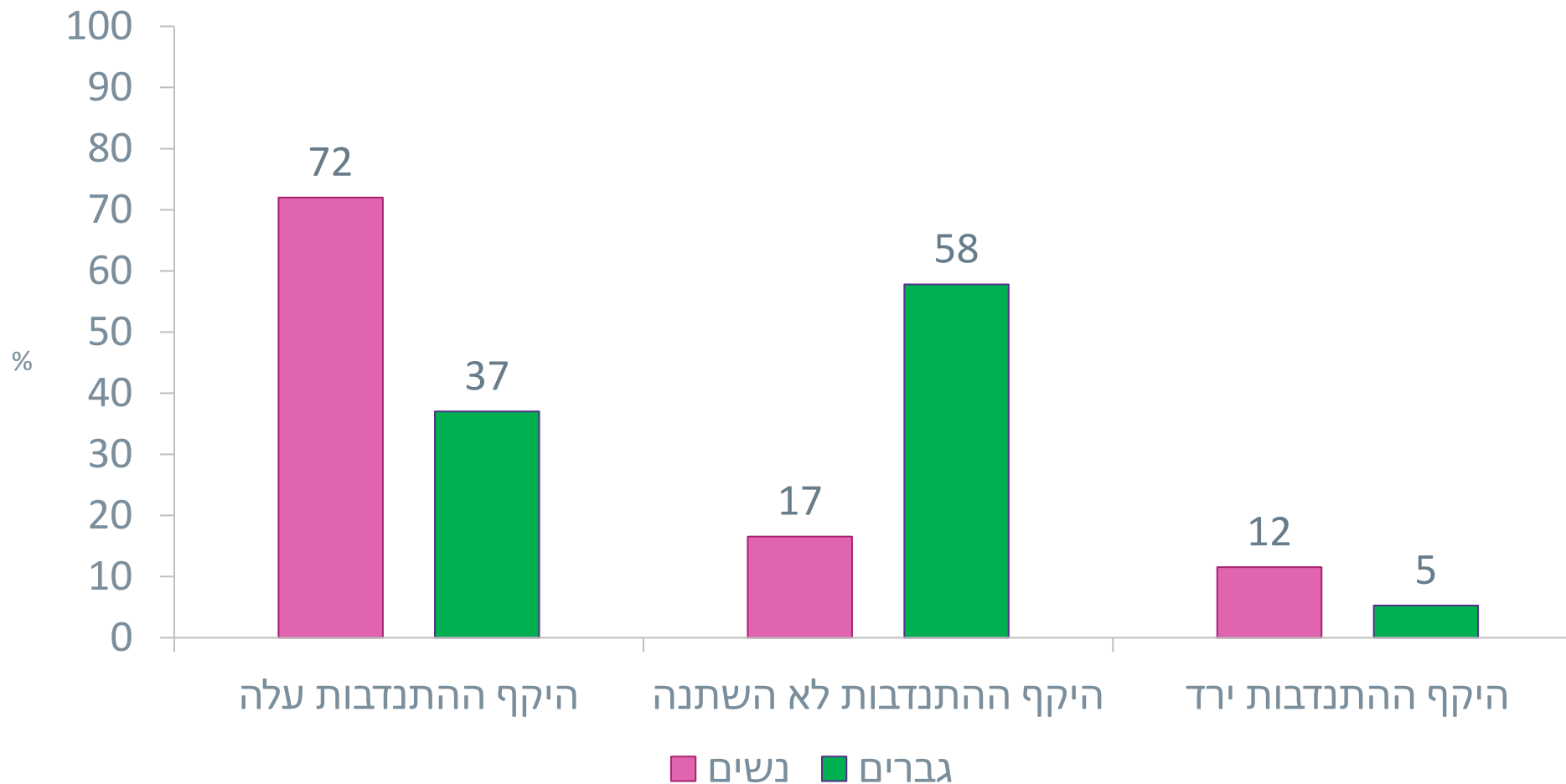
21% התנדבו\הגדילו פעילות התנדבותית;
20% נוספים מעוניינים להתנדב





התנדבות בקרב נשים (באחוזים)

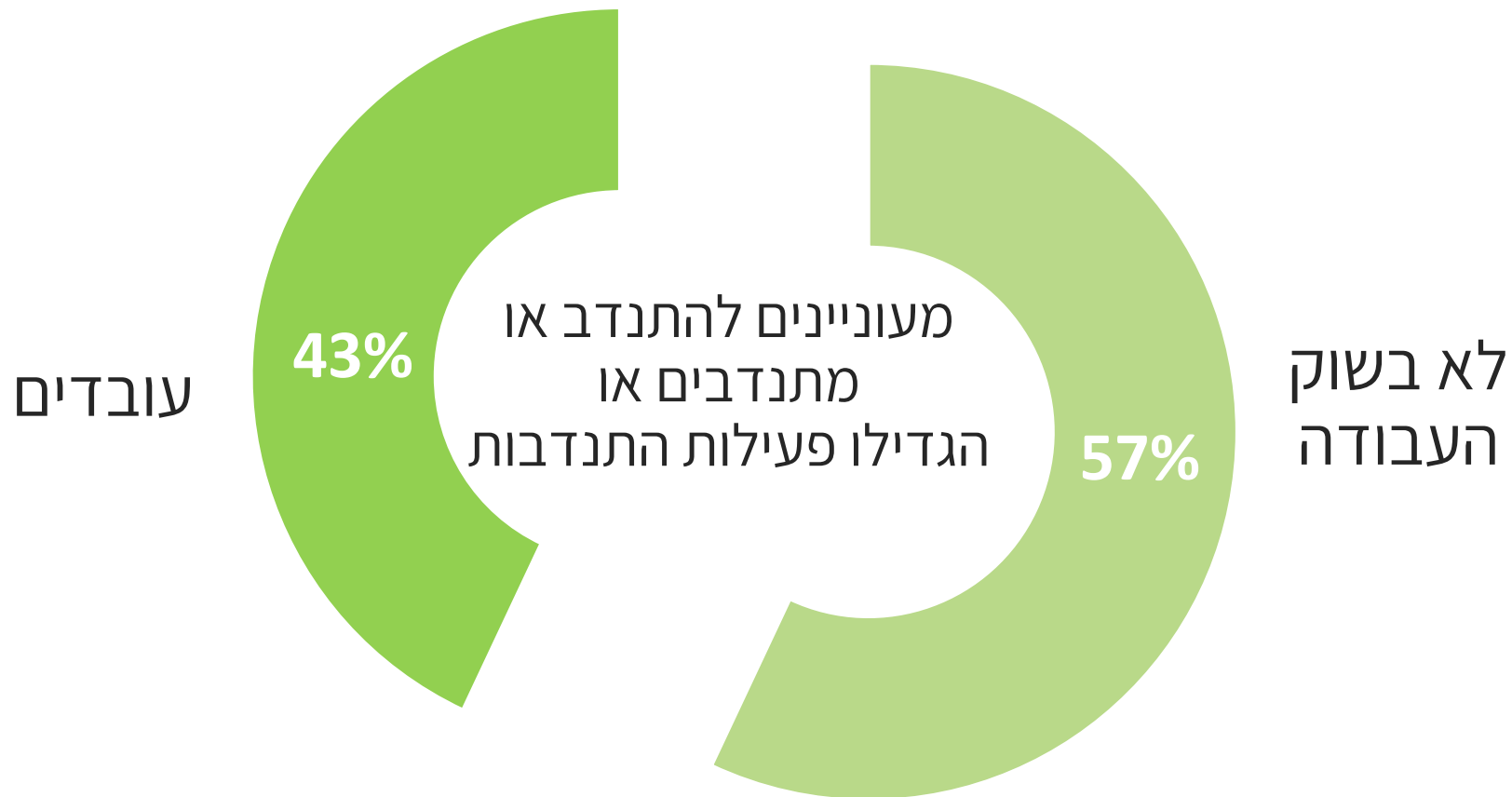
יותר נשים הגדילו את היקף ההתנדבות בעקבות המלחמה





התנדבות (באחוזים)

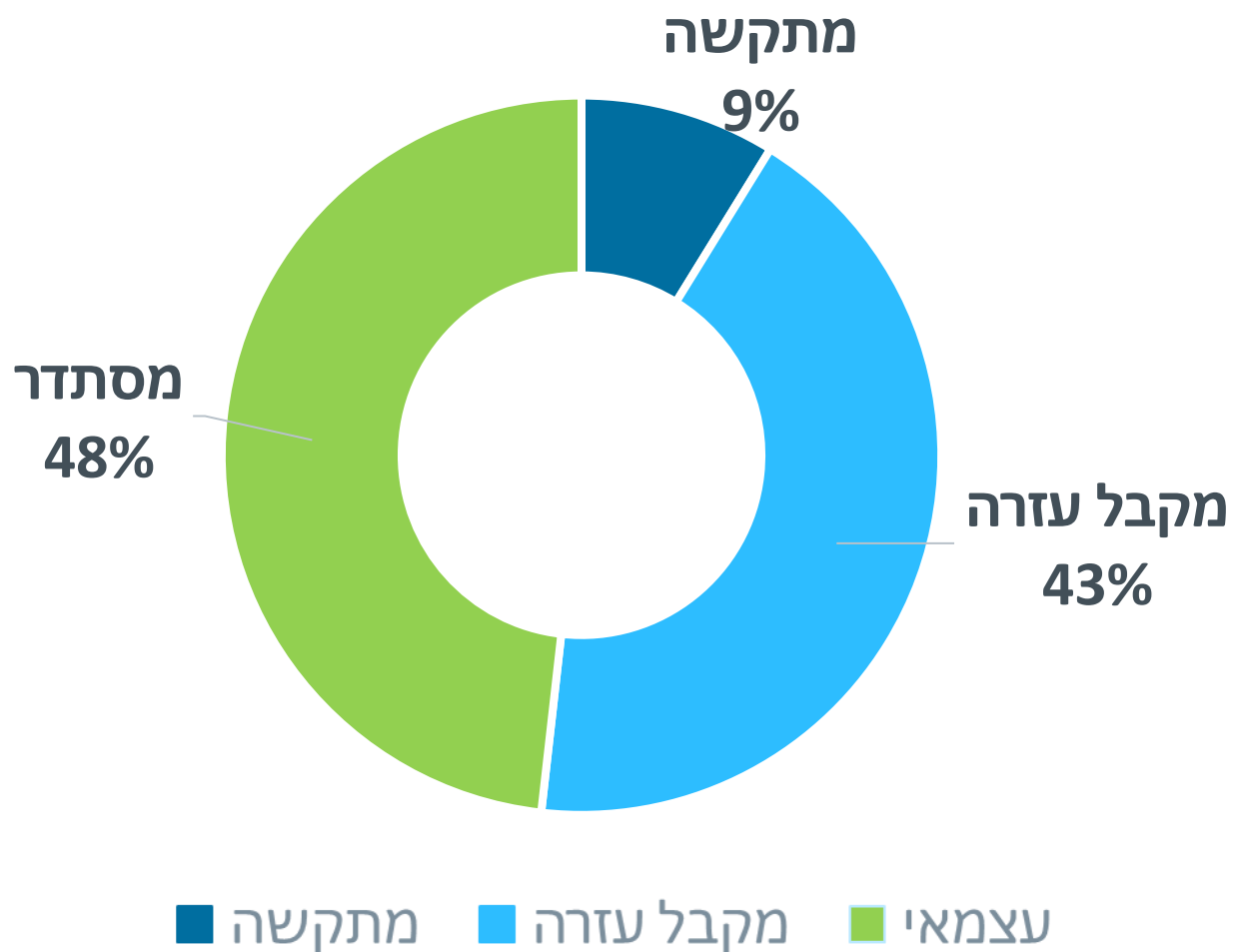
התנדבות היא לא בהכרח במקום תעסוקה





מיצוי זכויות (באחוזים)

בני 60-74 עצמאים יותר; בני 75+ יותר נעזרים באחרים





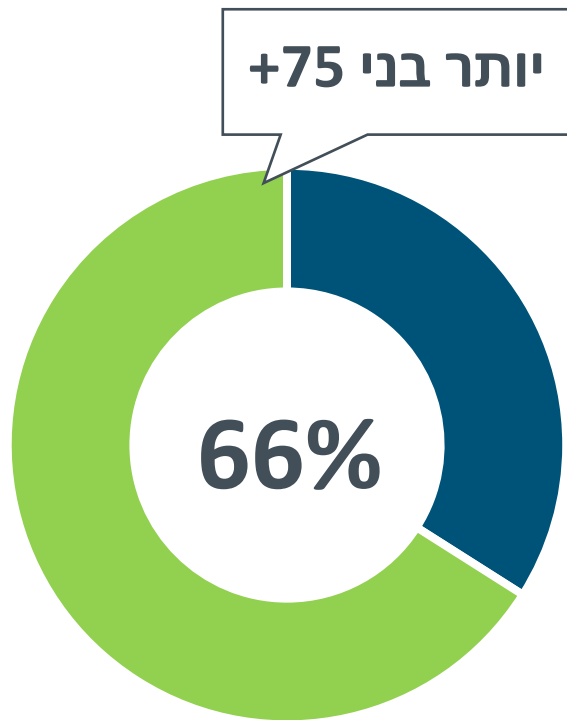
חוסן כלכלי מצב רגשי נפשי בריאות ותפקוד
 מוכנות כלכלית אורח חיים פעיל אורח חיים בריא ניהול בריאות

אורינות דיגיטלית

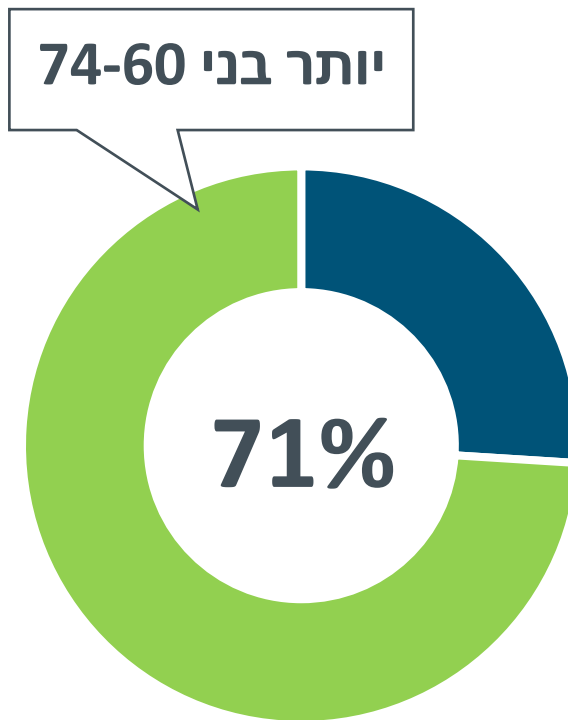
סדר יום משמעותי (באחוזים)



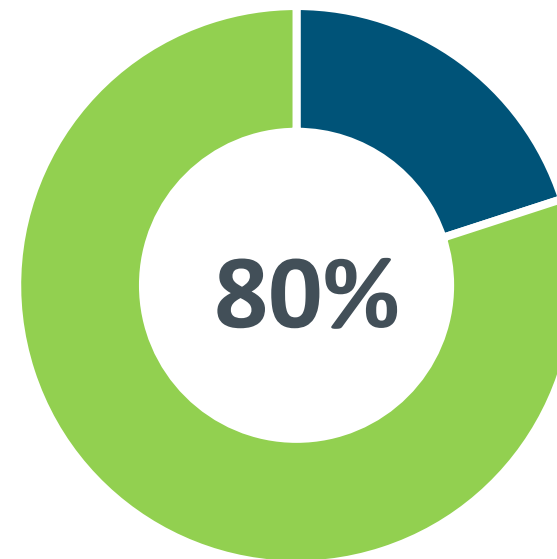
48% מן הזקנים מנהלים סדר יום משמעותי לפי שלוש הקטגוריות;
 9% מן הזקנים דיווחו על רמת משמעות נמוכה בשלוש הקטגוריות



נהנים מפעילויות
יום-יומיות



מרגישים יעילים
ותורמים



יודעים מה יעשו
במהלך היום



תעסוקה (באחוזים)

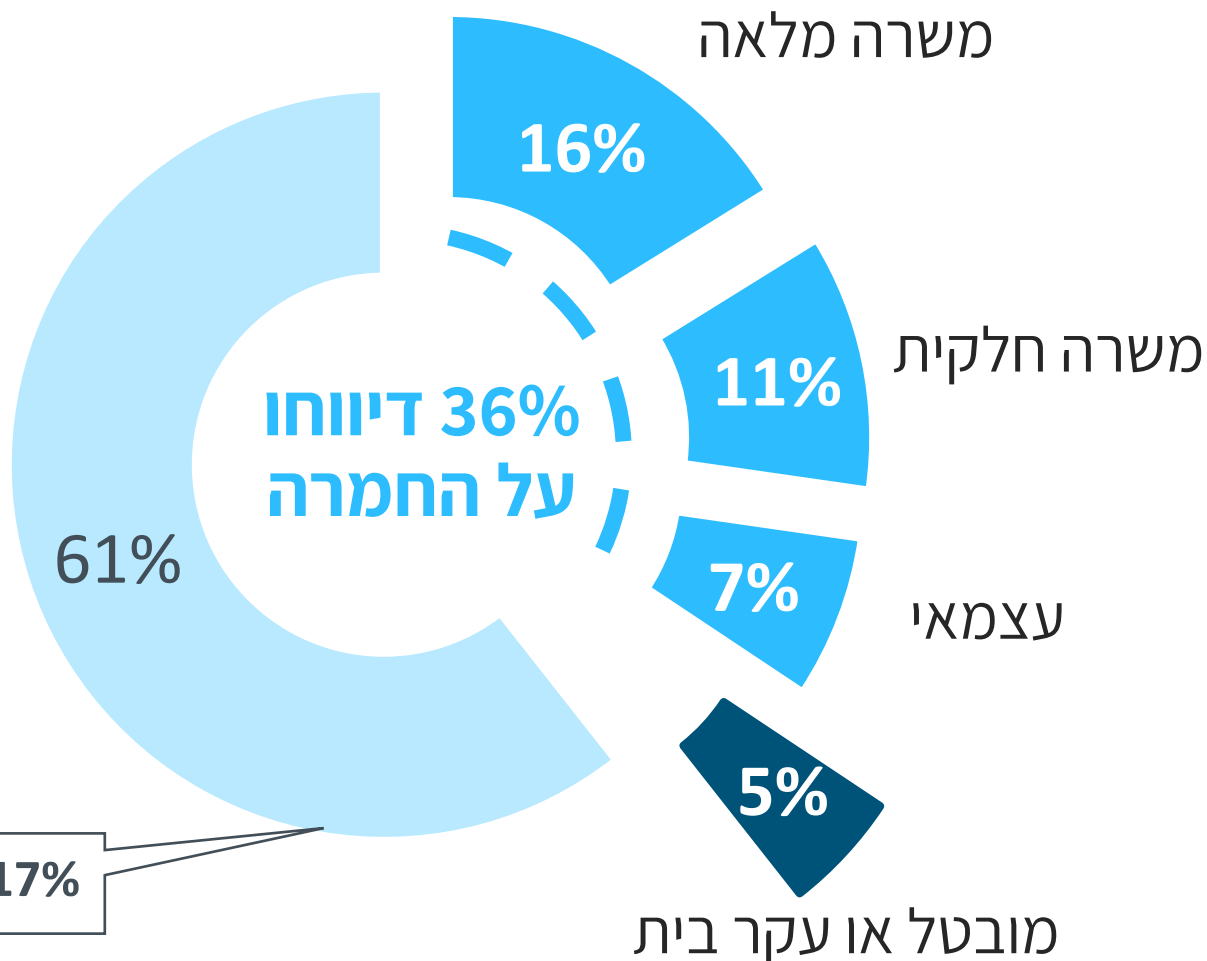


34% מועסקים – כשליש מהם דיווחו על החמרה
 17% מן הלא מועסקים רוצים לחזור לשוק העבודה



נתוני הסקר החברתי מתייחסים לכלל בני 65+ בישראל

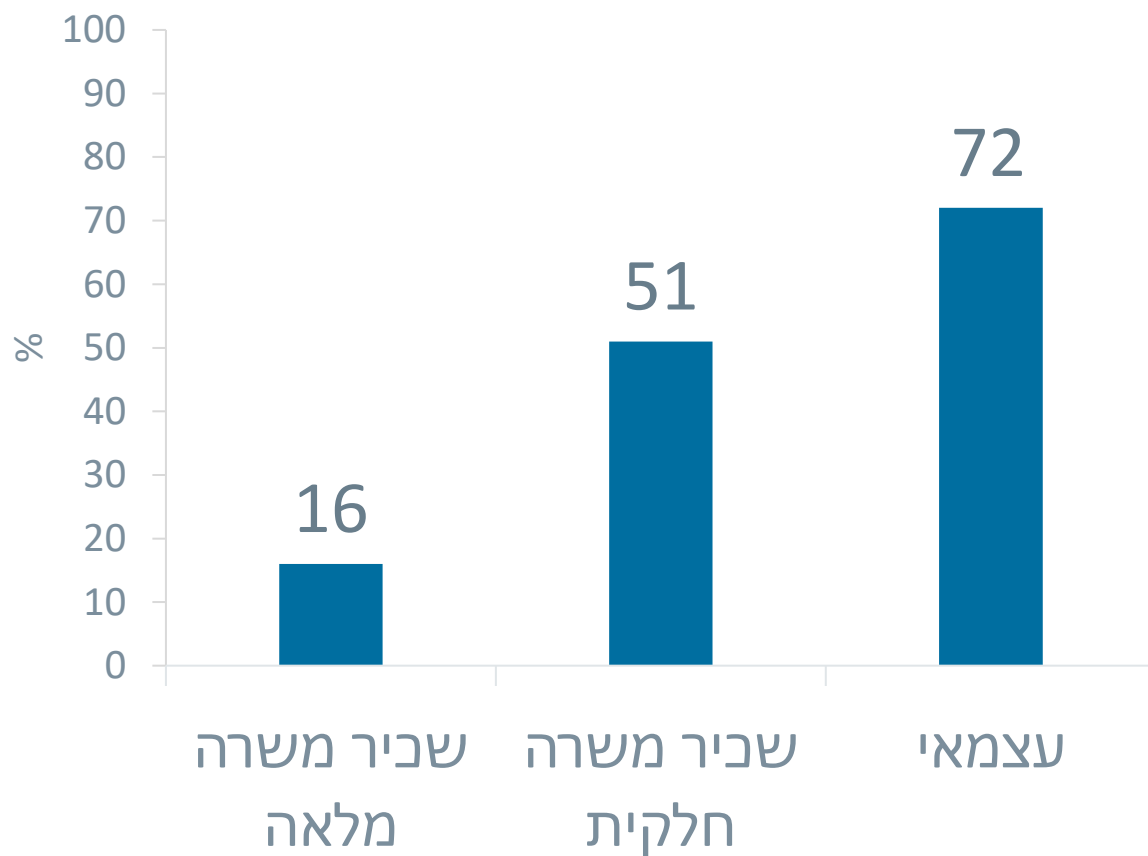
גמלאים





החמרה במצב תעסוקתי (באחוזים)

כ-3 מכל 4 עצמאיים נפגעו;
1 מכל 2 שכירים במשרה חלקית נפגעו

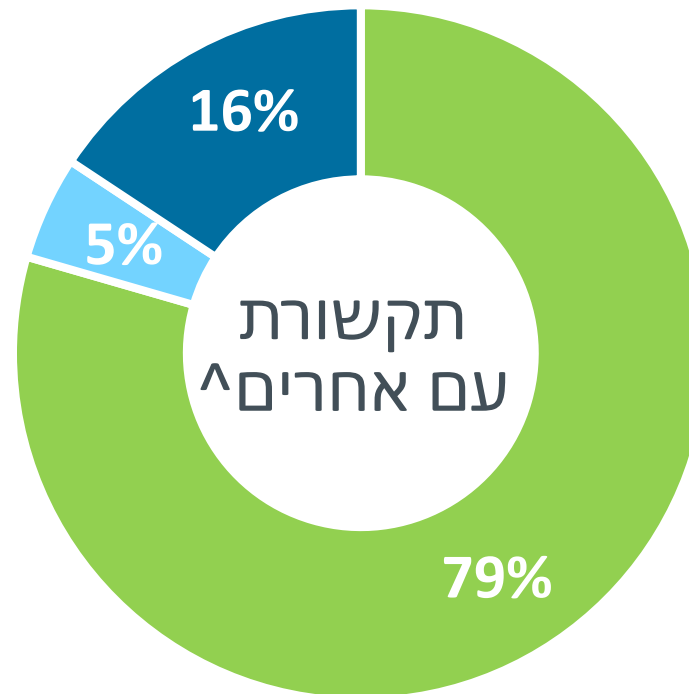
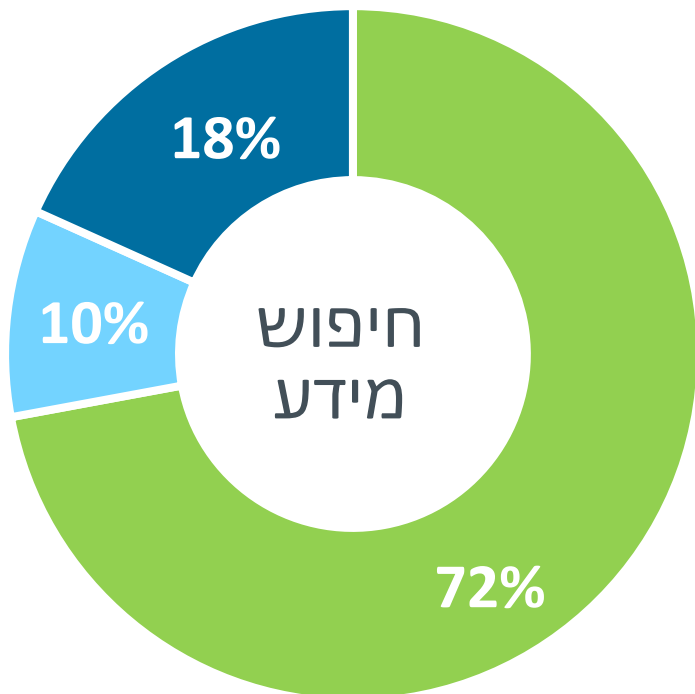


ירד באחוזי משרה/
הפסיק לעבוד/
יצא לחל"ת

אוריינות דיגיטלית בסיסית (באחוזים)



אוריינות דיגיטלית



■ עצמאי ■ נעזר באחרים ■ מתקשה או לא מבצע

בני 60-74 עצמאים יותר בפעילות דיגיטלית

[^] תקשורת עם אחרים באמצעות וואטסאפ, סמס, רשתות חברתיות או שיחות וידאו



חוסן כלכלי מצב רגשי נפשי בריאות ותפקוד

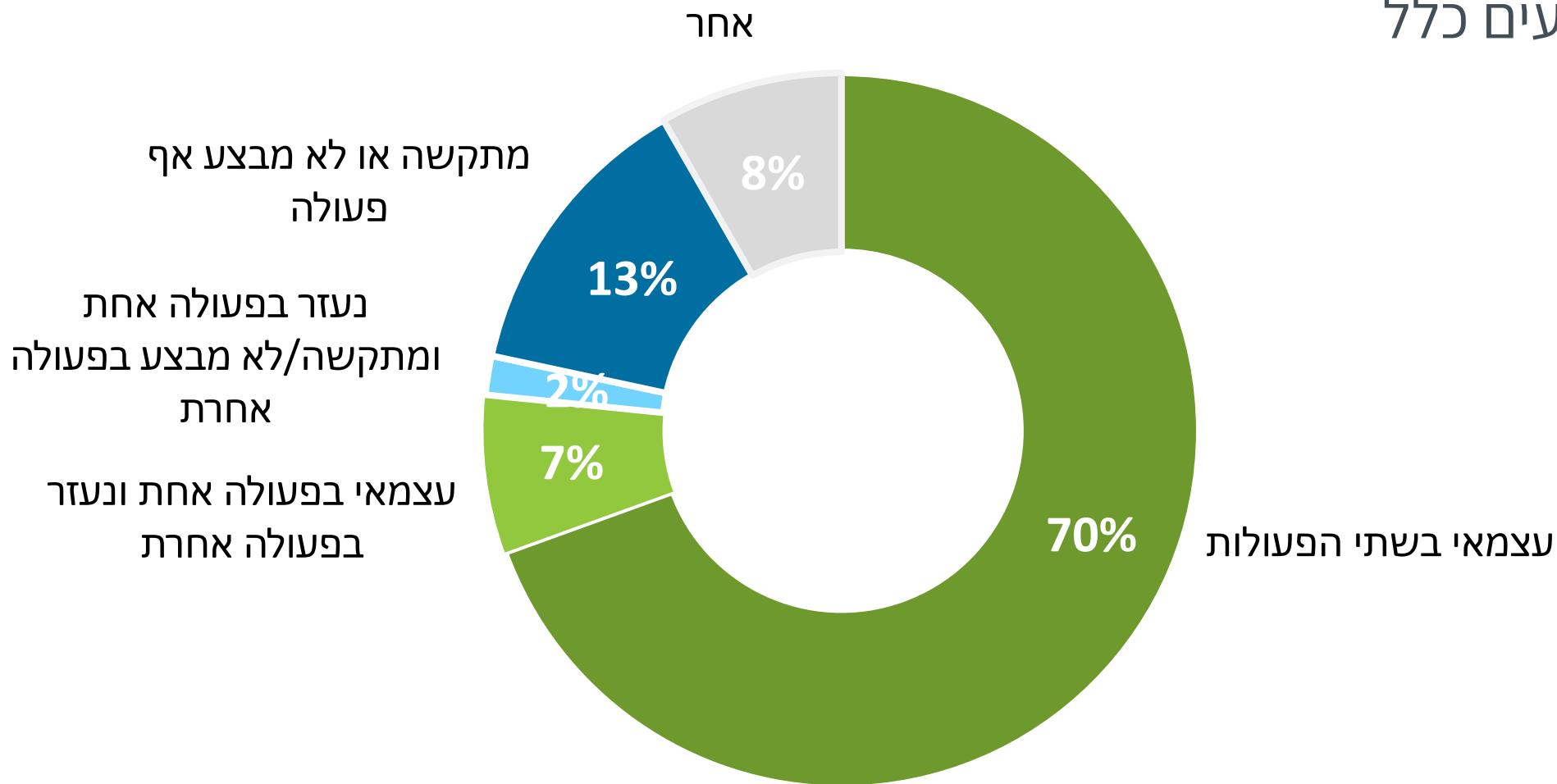
מובנות כלכלית אורח חיים פעיל אורח חיים בריא ניהול בריאות

אוריכות דיגיטלית

עצמאות באוריינות דיגיטלית בסיסית (באחוזים)



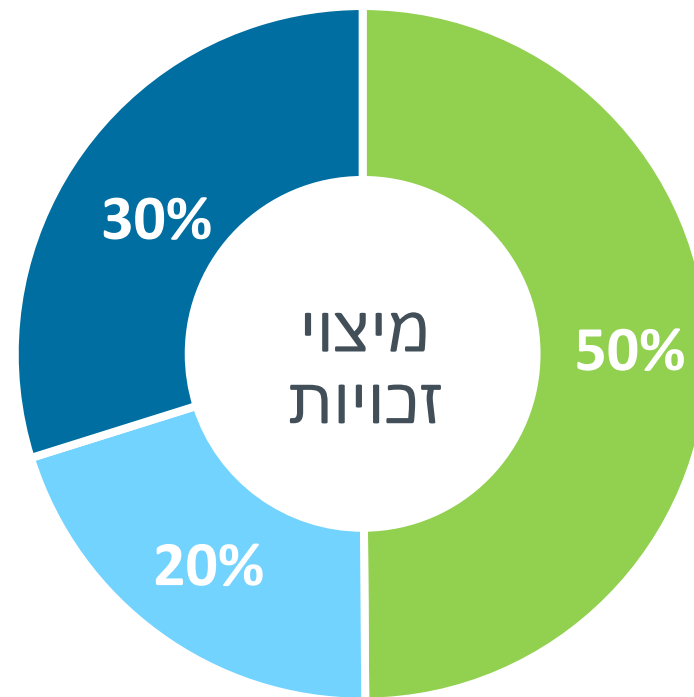
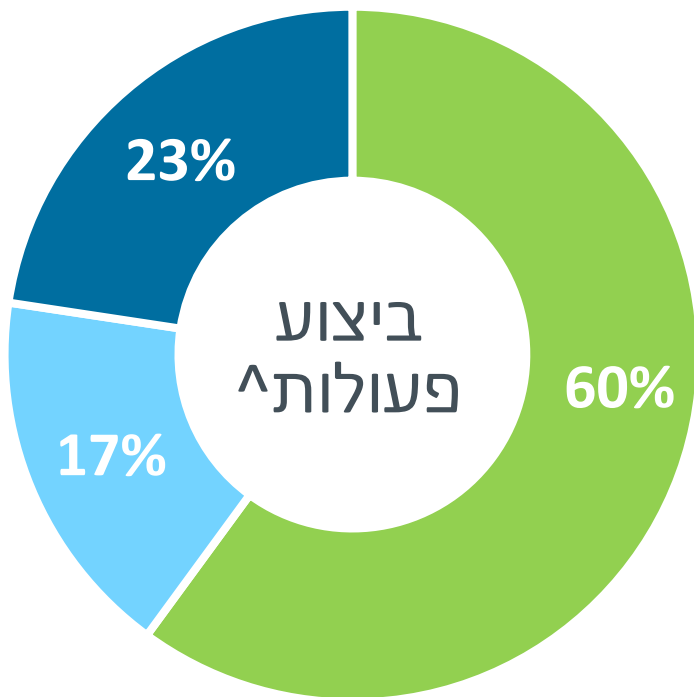
לפחות 13% מתקשים בביצוע פעולה דיגיטלית בסיסית או לא מבצעים כלל



אוריינות דיגיטלית מתקדמת (באחוזים)



נשים יותר מתקשות בביצוע פעולות דיגיטליות



■ עצמאי ■ נעזר באחרים ■ מתקשה או לא מבצע

א לשלם חשבונות, לבצע פעולות בחשבון בנק או להזמין תור לרופא באינטרנט



חוסן כלכלי מצב רגשי נפשי בריאות ותפקוד

מובנות כלכלית אורח חיים פעיל אורח חיים בריא ניהול בריאות

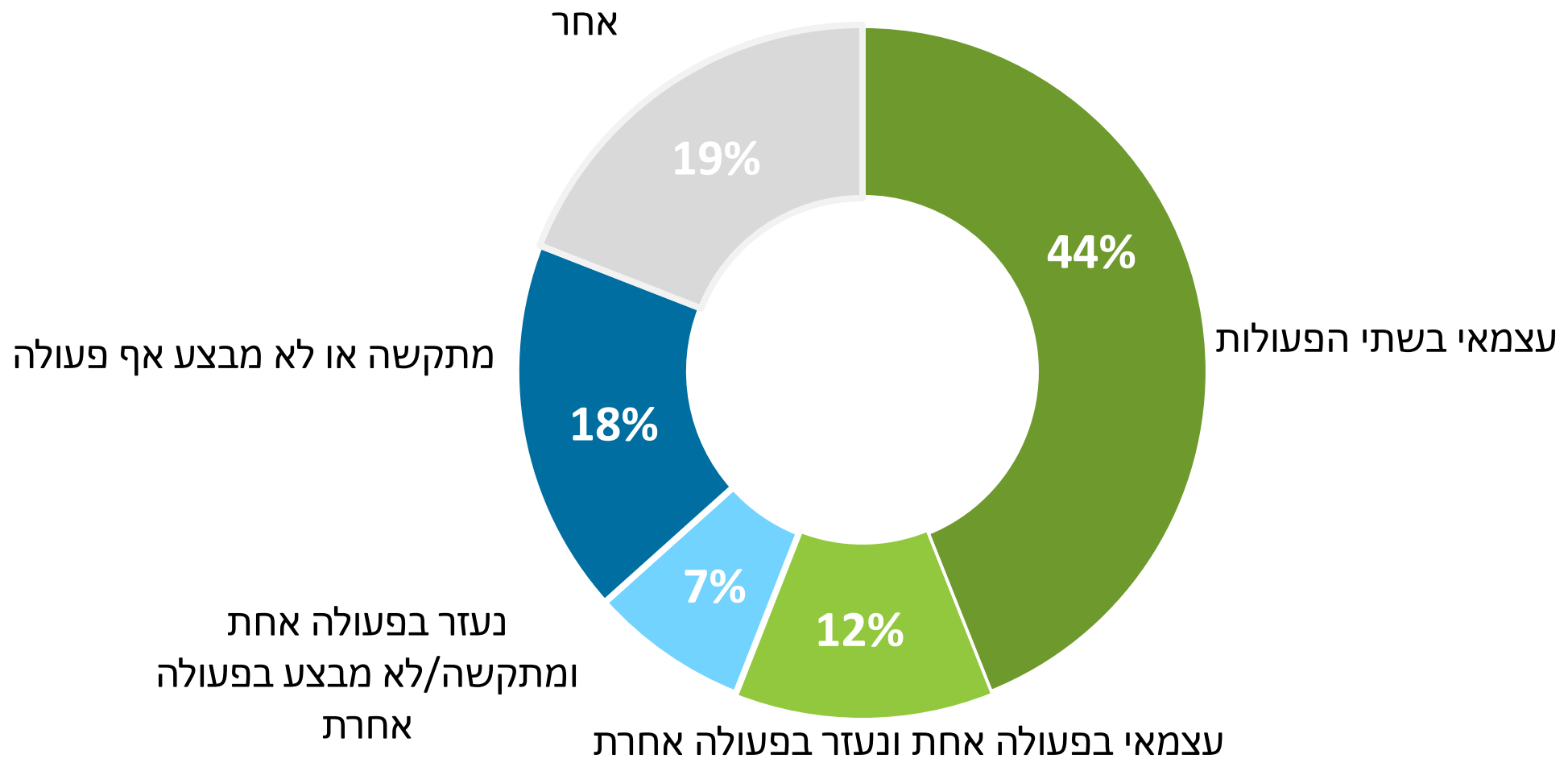
אוריינות דיגיטלית



עצמאות בפעולות דיגיטליות מורכבות (באחוזים)



לפחות 18% מתקשים בביצוע פעולה דיגיטלית מורכבת או לא מבצעים כלל





עצמאות בפעילויות דיגיטליות

11% מתקשים או לא מבצעים אף פעולה מתוך ארבע פעולות דיגיטליות

2% מתקשים או לא מבצעים שלוש פעולות ונעזרים בפעולה אחת

13% נעזרים בלפחות שתי פעולות מתוך ארבע פעולות דיגיטליות

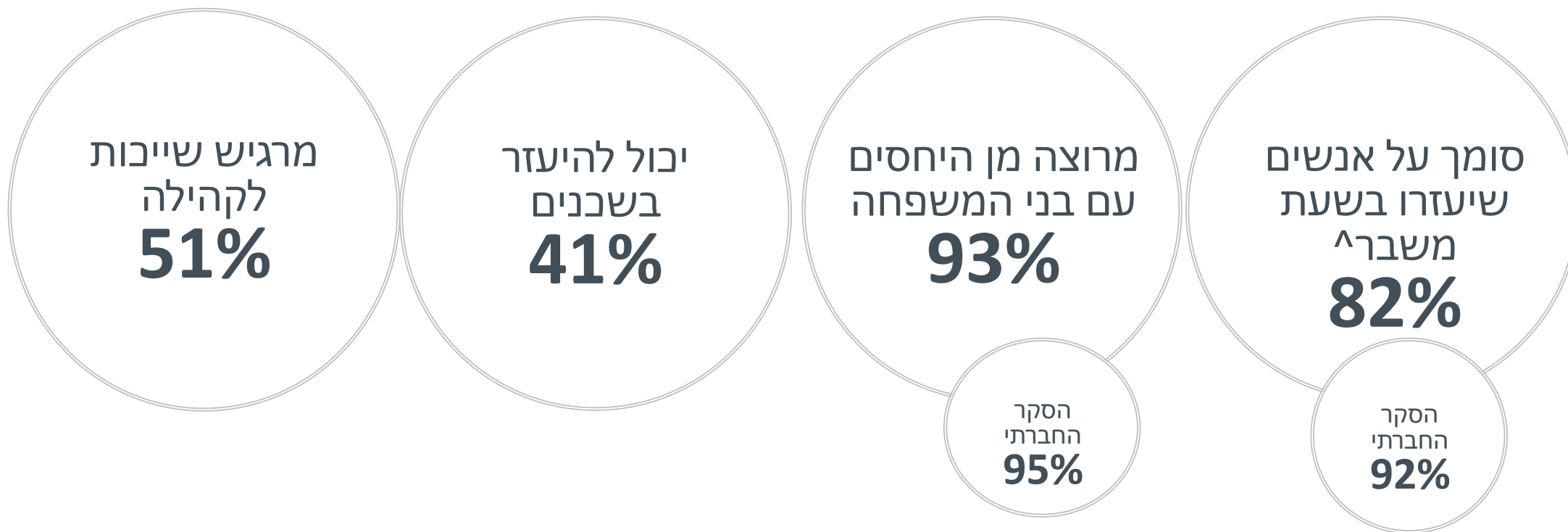
42% מבצעים עצמאית את כל הפעולות הדיגיטליות



הסתמכות על הסביבה הקרובה



עולים סומכים יותר מוותיקים על אנשים שיעזרו (78% לעומת 62%)
בני +75 פחות מרגישים שיכולים להיעזר בשכנים (31% לעומת 46%)

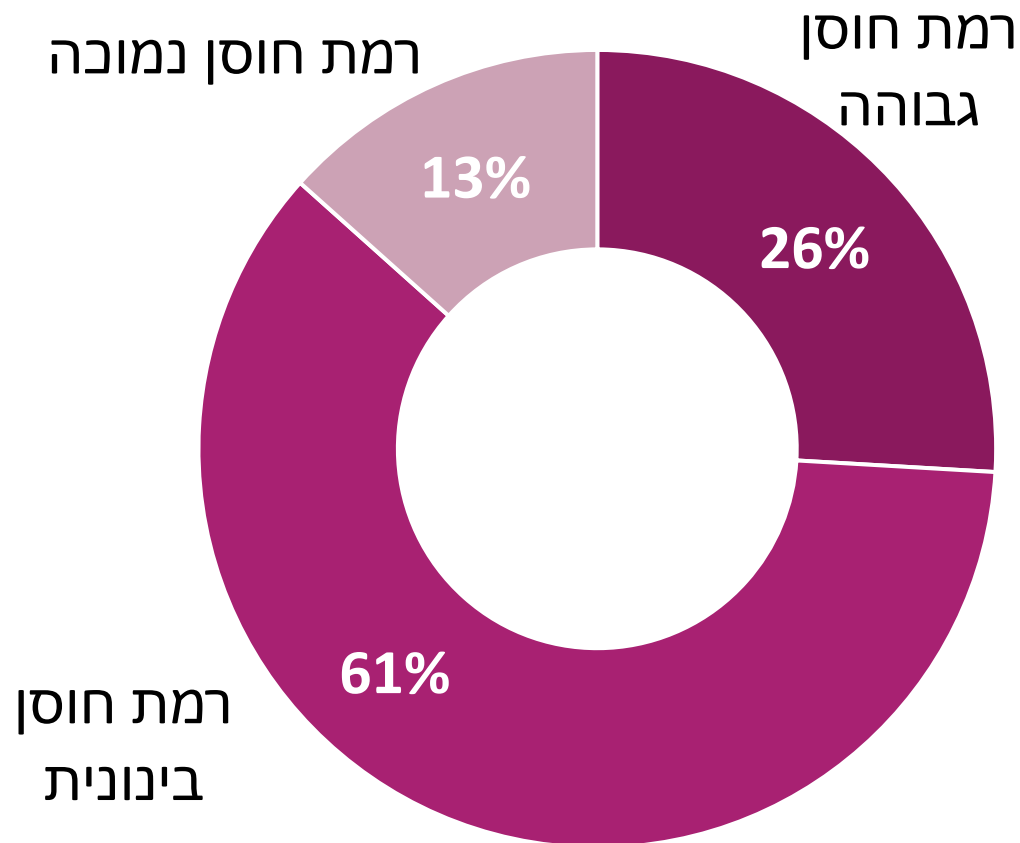


[^]נוסח השאלה בסקר המחקר לא זהה לנוסח השאלה בסקר החברתי



חוסן קהילתי (באחוזים)

רמת החוסן של בני 75+ נמוכה יותר



- המדד מורכב מארבע שאלות:
 - (א) סומך על אנשים
 - (ב) מרוצה מן היחסים עם המשפחה
 - (ג) סומך על השכנים
 - (ד) מרגיש חלק מן השכונה
- המדד מתפלג בין 4 ל-16
- הוגדרו שלוש דרגות חוסן קהילתי:
 - "חוסן נמוך" = עד 7 (כולל)
 - "חוסן בינוני" = 8-12
 - "חוסן גבוה" = +12

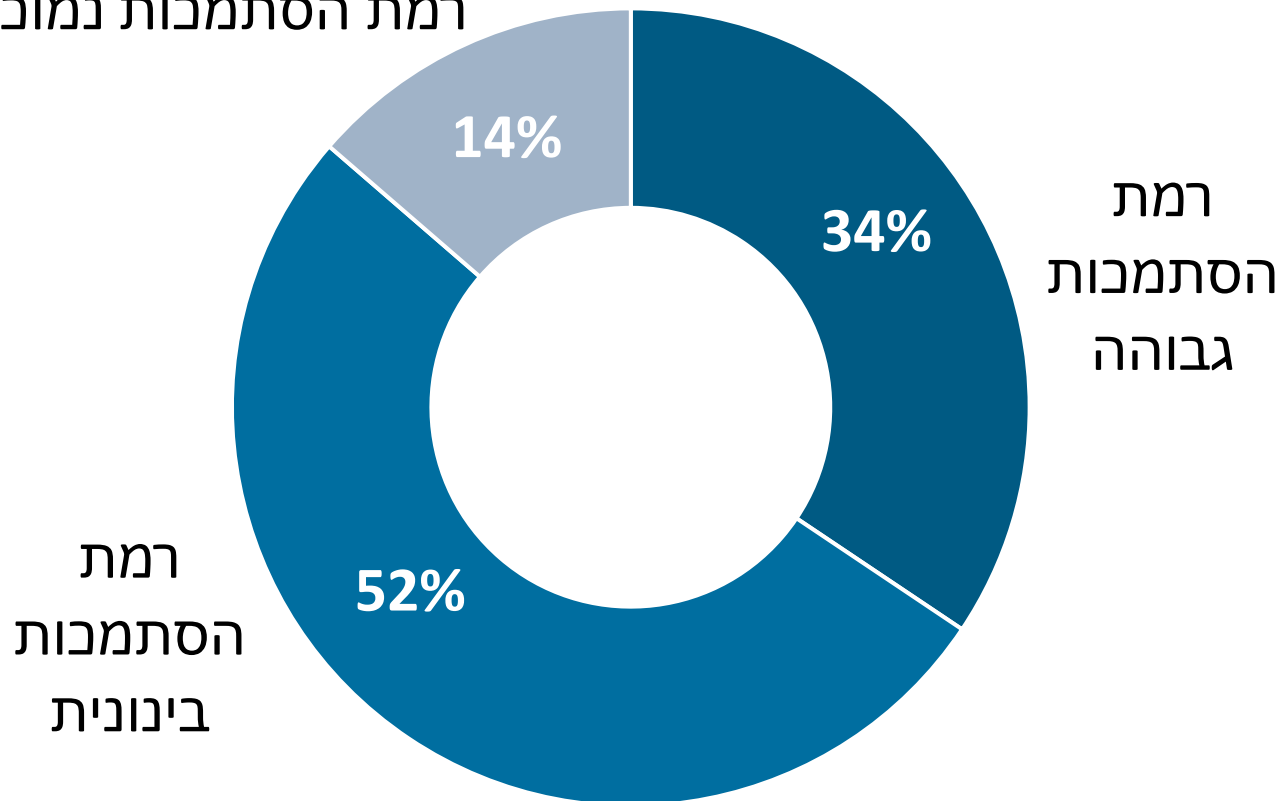


הסתמכות על הרשות המקומית (באחוזים)



כשליש סומכים על הרשות ברמה גבוהה;
ההסתמכות על הרשות המקומית בקרב בני 75+ נמוכה יותר

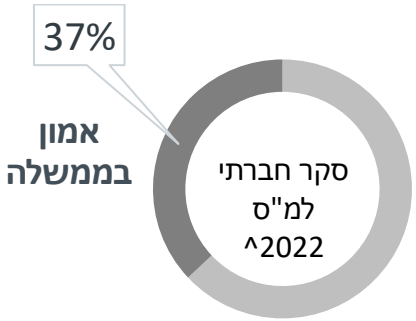
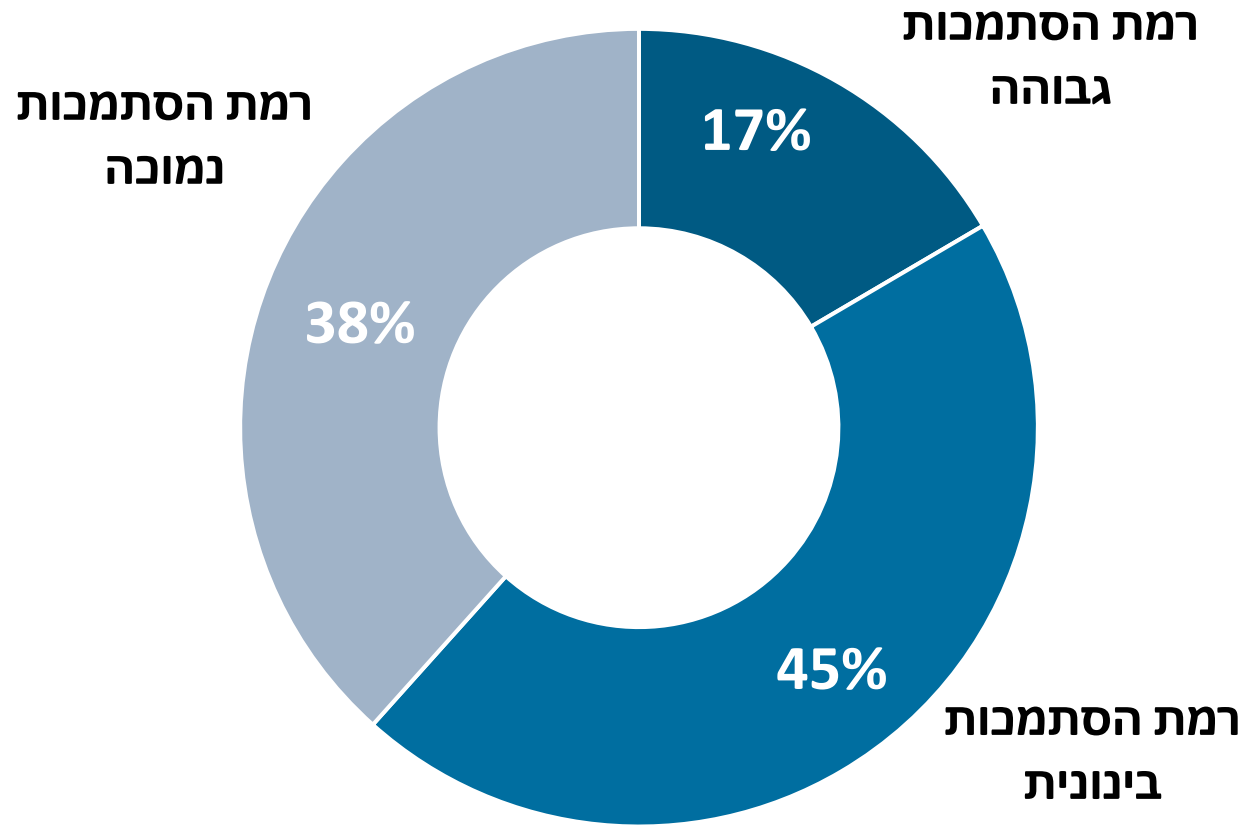
רמת הסתמכות נמוכה





הסתמכות על המשלה (באחוזים)

פחות מחמישית סומכים על המשלה ברמה גבוהה;
ההסתמכות על המשלה בקרב נשים ובני 75+ נמוכה יותר



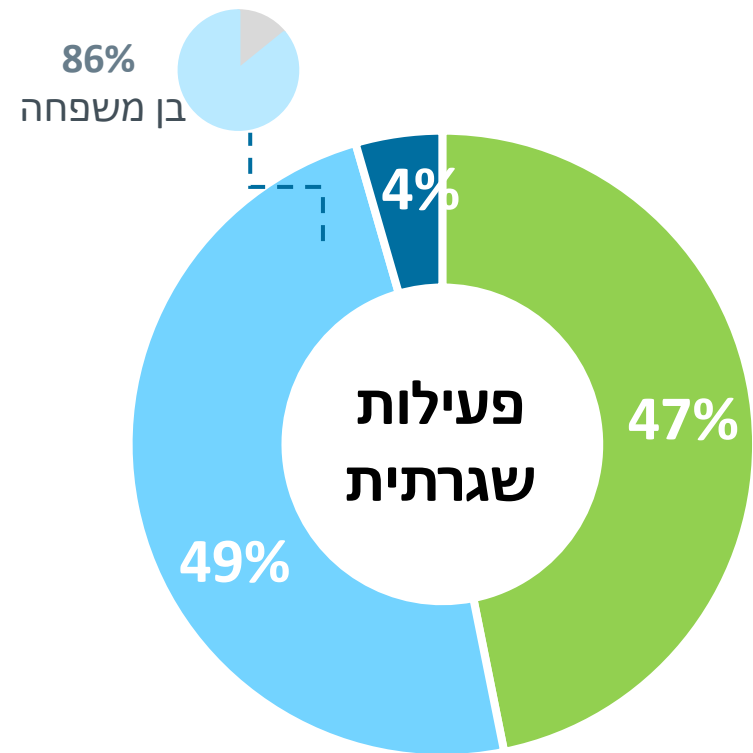
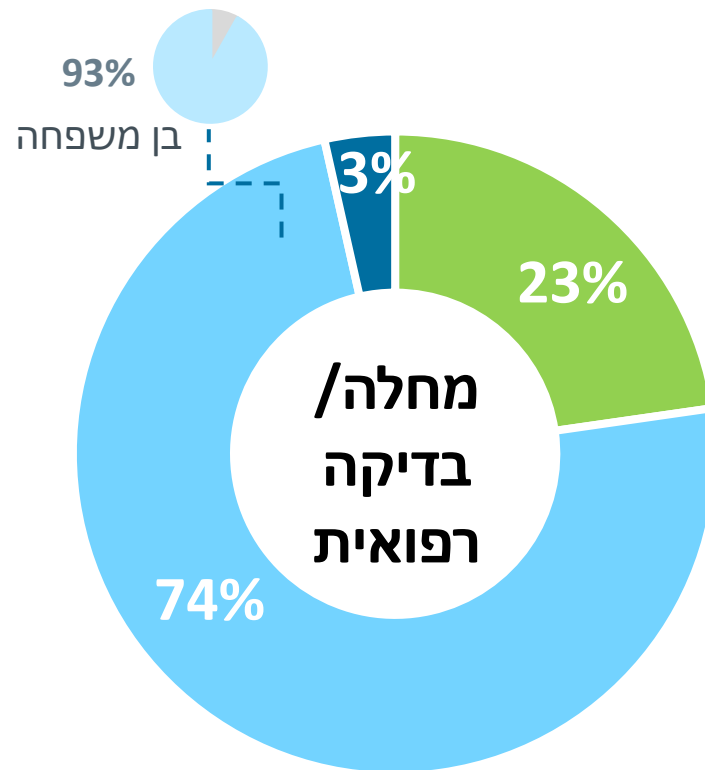
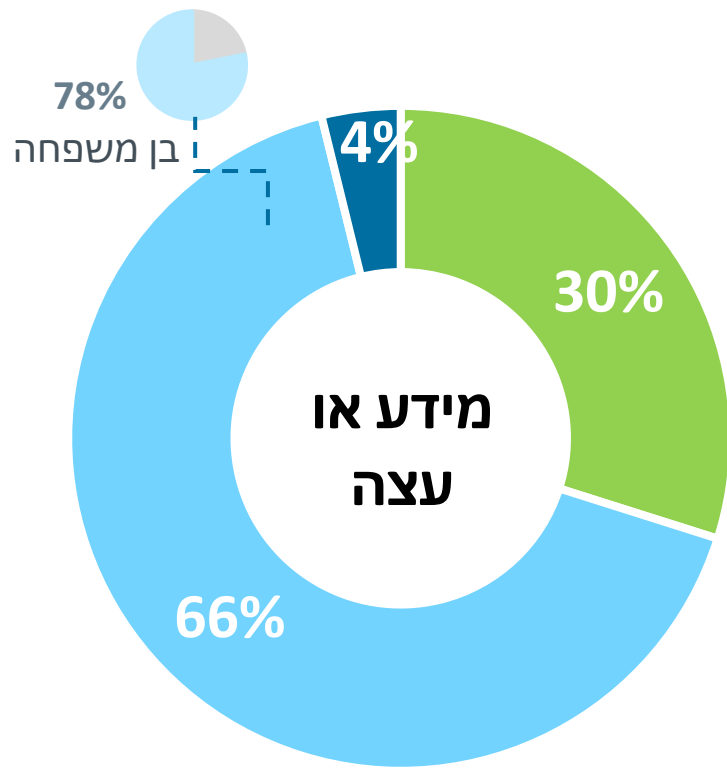
^נתוני הסקר החברתי מתייחסים
לכלל בני 65+ בישראל



צורך בעזרה בפעילויות בסיסיות (באחוזים)



רק 9% מן הזקנים עצמאיים בכל שלוש הפעולות
42% מן הזקנים נעזרים בכל שלוש הפעולות – המסייע העיקרי הוא בן משפחה



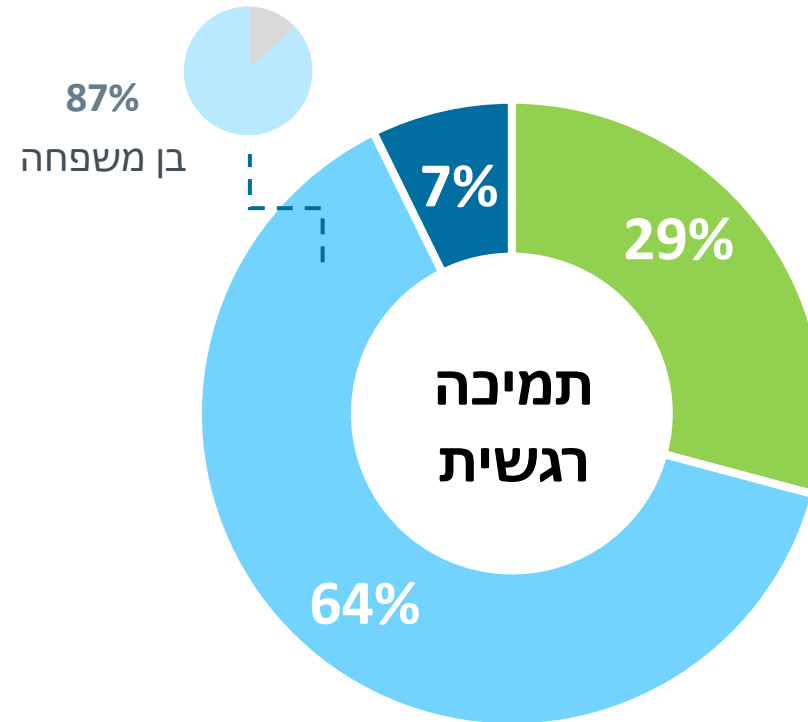
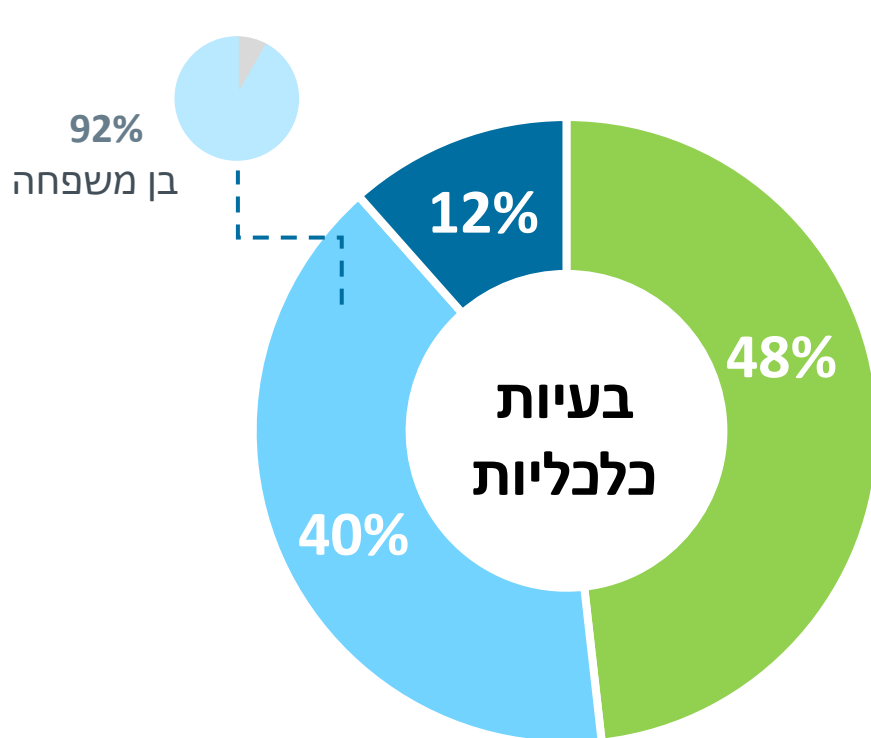
■ עצמאי ■ מקבל עזרה ■ אין למי לפנות



צורך בתמיכה רגשית או כלכלית (באחוזים)



43% מן הזקנים אינם עצמאיים בהתמודדות עם קשיים נפשיים וקשיים כלכליים/
20% מן הזקנים מתמודדים עצמאית עם קשיים נפשיים וקשיים כלכליים –
המסייע העיקרי הוא בן משפחה

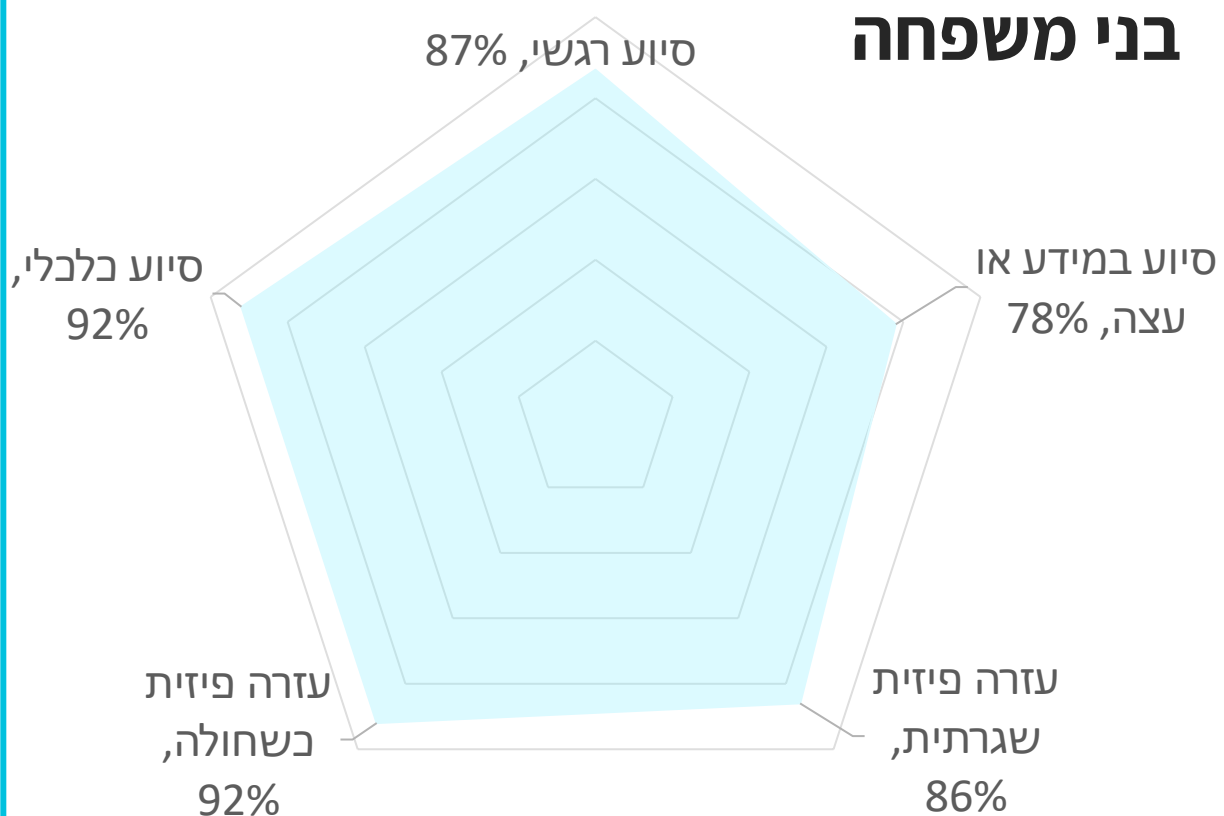


■ אין למי לפנות ■ מקבל עזרה ■ עצמאי



בני משפחה הם מוקד התמיכה המרכזי

בני משפחה



במי אתה נעזר?

אין לי צורך

מישהו מקופת חולים,
מישהו משירות עירוני,
נותן שירות אחר,
איש דת/מנהיג רוחני

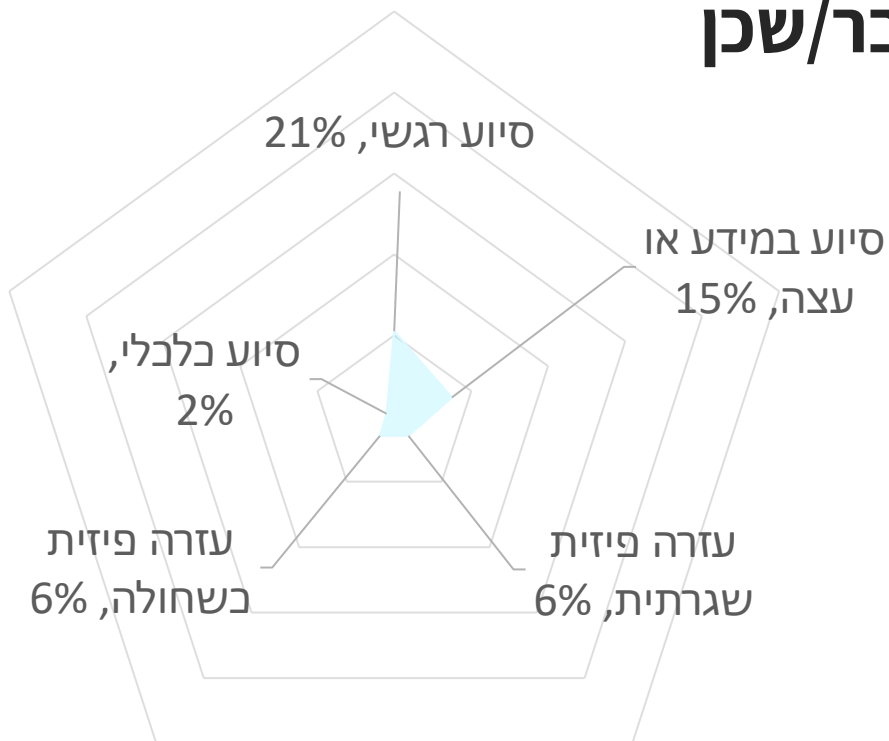
בן משפחה
קרוב,
חבר או שכן
מתנדב קבוע

אין לי למי לפנות



בני משפחה הם מוקד התמיכה המרכזי

חבר/שכן



במי אתה נעזר?

אין לי צורך

מישהו מקופת חולים,
מישהו משירות עירוני,
נותן שירות אחר,
איש דת/מנהיג רוחני

בן משפחה
קרוב,
חבר או שכן
מתנדב קבוע

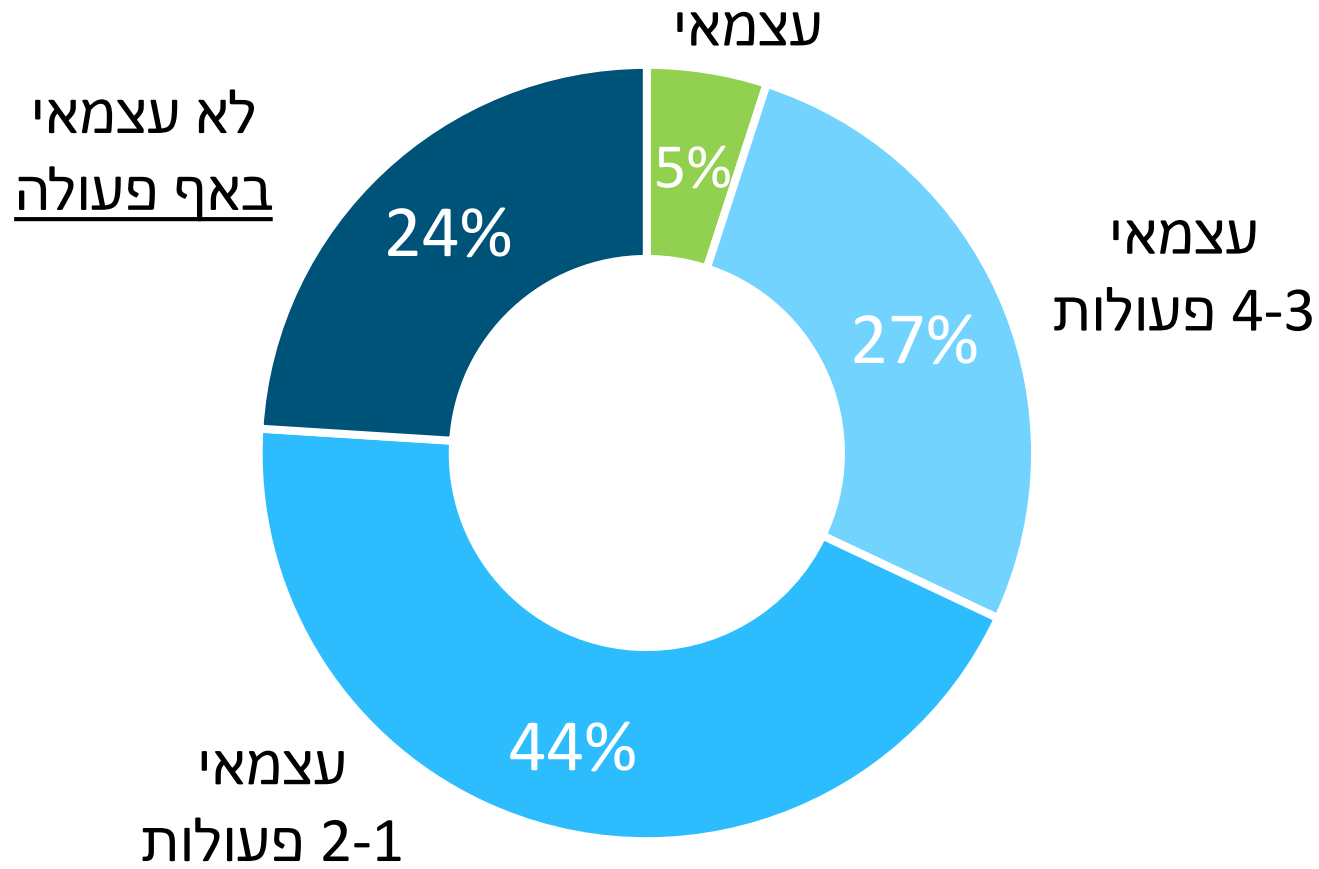
אין לי למי לפנות



צורך בתמיכה (באחוזים)



24% תלויים לחלוטין (בכל תחומי הסיוע) ברשת התמיכה שלהם



תמונת מצב זקנים – מדדי פרט



מצב כלכלי



73% מצליחים לעמוד
בהוצאות החודשיות

מצב חברתי-רגשי



74% עם חוסן אישי גבוה
37% חשים בדידות
77% חשים תחושת ביטחון

מצב בריאות



56% במצב בריאות טוב
22% ברמת דיכאון גבוהה
40% עם קושי בתפקוד היום-יומי

מדדי
"על"

מוכנות כלכלית



34% מועסקים

אורח חיים פעיל



19% מתנדבים
48% ממצים זכויות
באופן עצמאי
48% מנהלים
סדר יום משמעותי

אורח חיים בריא



49% יוצאים מן הבית
כמעט כל יום/כל יום
50% מבצעים
פעילות גופנית
כ-40% חווים תחושות
לחץ (STRESS)

ניהול בריאות



29% ויתרו על שירותים
רפואיים ובדיקות שגרה

מדדים
מנבאים

70% עצמאיים בפעולה דיגיטלית בסיסית | 44% עצמאיים בפעולה דיגיטלית מתקדמת | אוריינות דיגיטלית 

רשת תמיכה בארבעה תחומי סיוע: כלכלי, רגשי, פיזי, מידע\עצה (הצורך בסיוע וזהות המסייע)



תמונת מצב זקנים – השפעת "חרבות ברזל"



מדדי "על"

מצב כלכלי



34% החמרה ביכולת לעמוד
בהוצאות חודשיות

מצב חברתי-רגשי



40% אין מרחב מוגן
8% לא תמיד מספיקים להגיע
למרחב מוגן\מקום בטוח

מצב בריאות



31% החמרה במצב הבריאות
24% החמרה בתפקוד היום-יומי

מדדים מנבאים

מוכנות כלכלית



13% דיווחו על החמרה
במצב התעסוקה
11% רוצים לחזור לשוק
העבודה (גמלאים)

אורח חיים פעיל



20% ביצעו פחות פנאי יחידני
24% ביקרו פחות במסגרות
62% פגשו פחות משפחה וחברים
20% מעוניינים להתנדב

אורח חיים בריא



68% יצאו פחות מן הבית
41% ביצעו פחות
פעילות גופנית

ניהול בריאות



29% ויתרו על שירותים
רפואיים ובדיקות שגרה

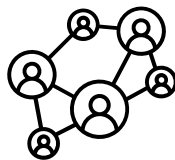
תמונת מצב זקנים – רשתות תמיכה



שלטון

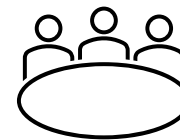


42% סומכים על הרשות המקומית
11% סומכים על הממשלה



קהילה

56% תחושת שייכות לקהילה
30% חוסן קהילתי גבוה



סביבה קרובה

93% מרוצים מיחסיהם עם המשפחה
48% יכולים להיעזר בשכנים
67% סומכים על אנשים שיעזרו בשעת משבר

מדדי אמן



צורך בתמיכה



23% תלויים לחלוטין (בכל הפעולות) ברשת התמיכה שלהם

גורם הסיוע מרכזי – בני משפחה

כ-31% עצמאיים ברוב הפעולות



תמיכה רגשית/כלכלית

64% פונים לסיוע בתמיכה רגשית (7% אין למי לפנות)

40% פונים לסיוע בבעיות כלכליות (12% אין למי לפנות)



פעולות בסיסיות

49% פונים לסיוע בפעולות שגרה (4% אין למי לפנות)

74% פונים לסיוע בעת מחלה או בדיקה רפואית (3% אין למי לפנות)

66% פונים לסיוע במידע או עצה (4% אין למי לפנות)

צורך בסיוע

קבוצת סיכון בריאות ותפקוד (באחוזים)



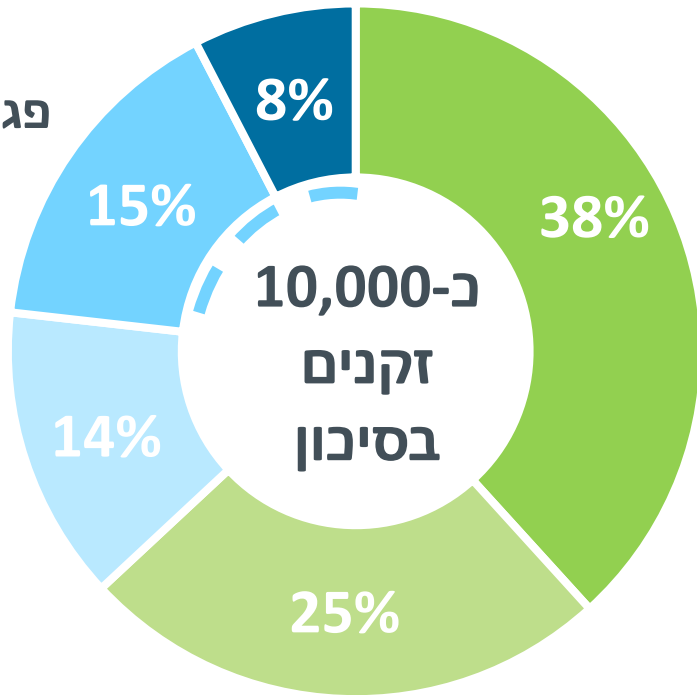
1 מכל 4 פגיע בלפחות שלושה מדדים (קבוצת הסיכון),
מתוכם כשליש פגיעים בכל ארבעת המדדים

פגיע בכל
המדדים

פגיע בשלושה
מדדים

פגיע בשני
מדדים

פגיע במדד
אחד



לא פגיע בכלל

ארבעת מדדי בריאות ותפקוד:

- מצב בריאות סובייקטיבי
- קושי בתפקוד יום-יומי (GALI)
- דיכאון (PHQ2)
- ביצוע פעולות שגרה



חוסן כלכלי

מצב רגשי נפשי

בריאות ותפקוד

מובנות כלכלית

אורח חיים פעיל

אורח חיים בריא

ניהול בריאות

אוריינות דיגיטלית

גורמים מנבאים קבוצת סיכון בריאות ותפקוד



מצבו הכלכלי של הזקן הוא המנבא הבולט ביותר לפגיעות בריאותיות ותפקודיות



חוסן כלכלי



מצב רגשי נפשי



בריאות ותפקוד



מובנות כלכלית



אורח חיים פעיל



אורח חיים בריא



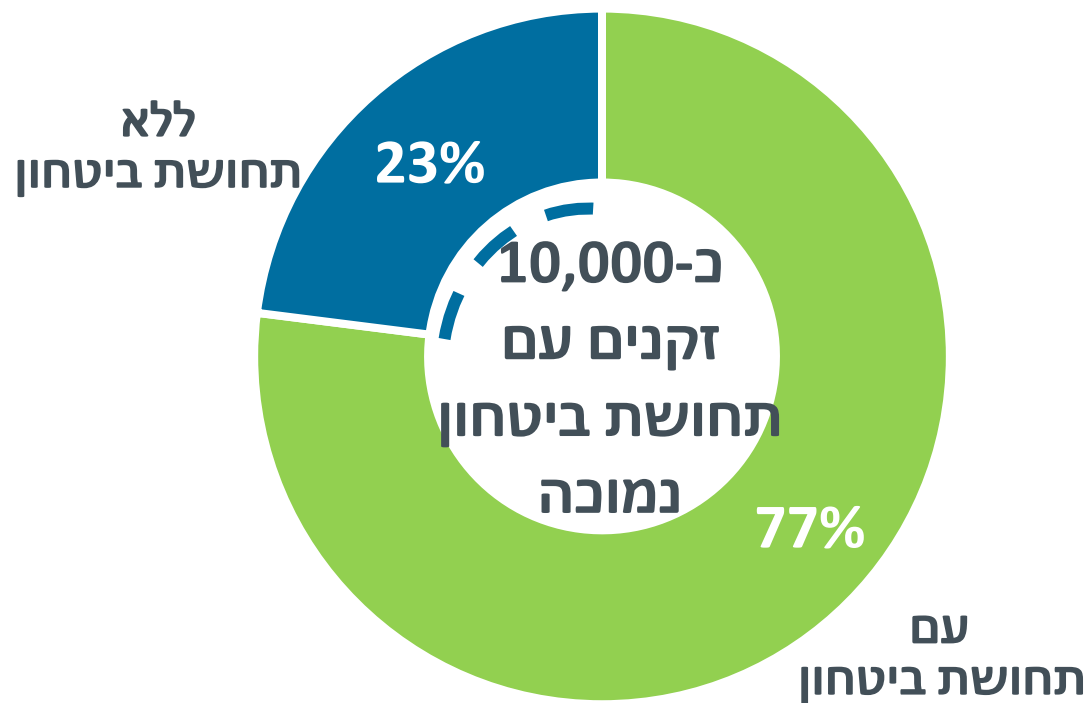
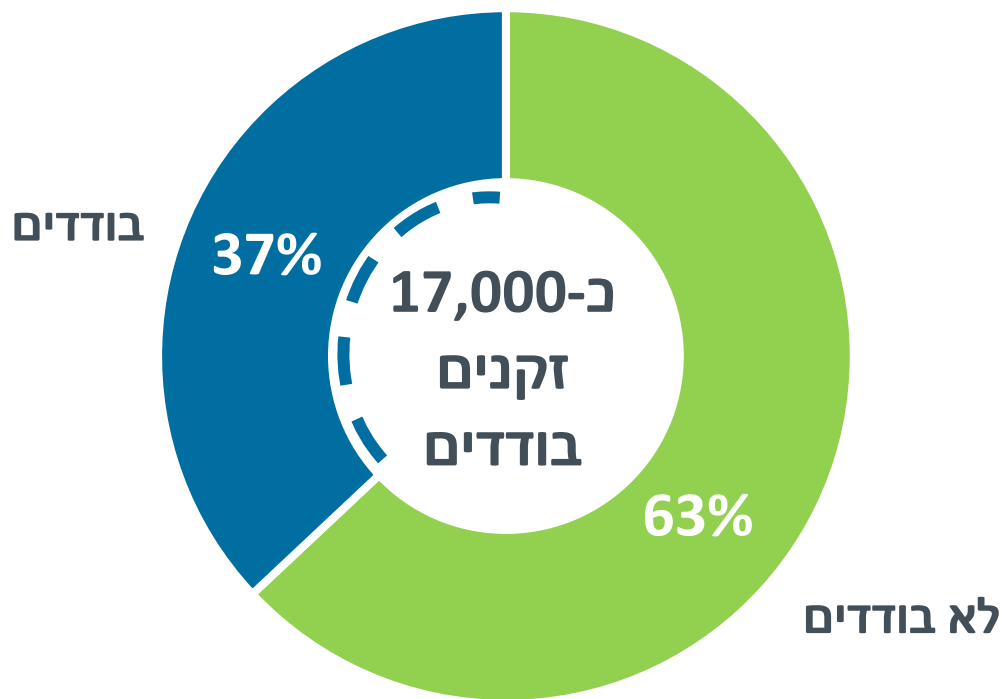
ניהול בריאות

אוריינות דיגיטלית 

גורמים מנבאים	כיוון קורלציה לפגיעות (בכל מדד)	כיוון קורלציה לקבוצת סיכון (לפחות 3 מ-4 מדדים)
אי-יכולת לכסות הוצאות חודשיות	↑	↑
בני 75+	↑	↑
נפגעו בעקבות המלחמה	↑	-
בדידות	↑	-
עולים	↑	-
העסקה	↓	↓
השכלה	↓	↓
מרגיש בטוח באזור המגורים	↓	↓



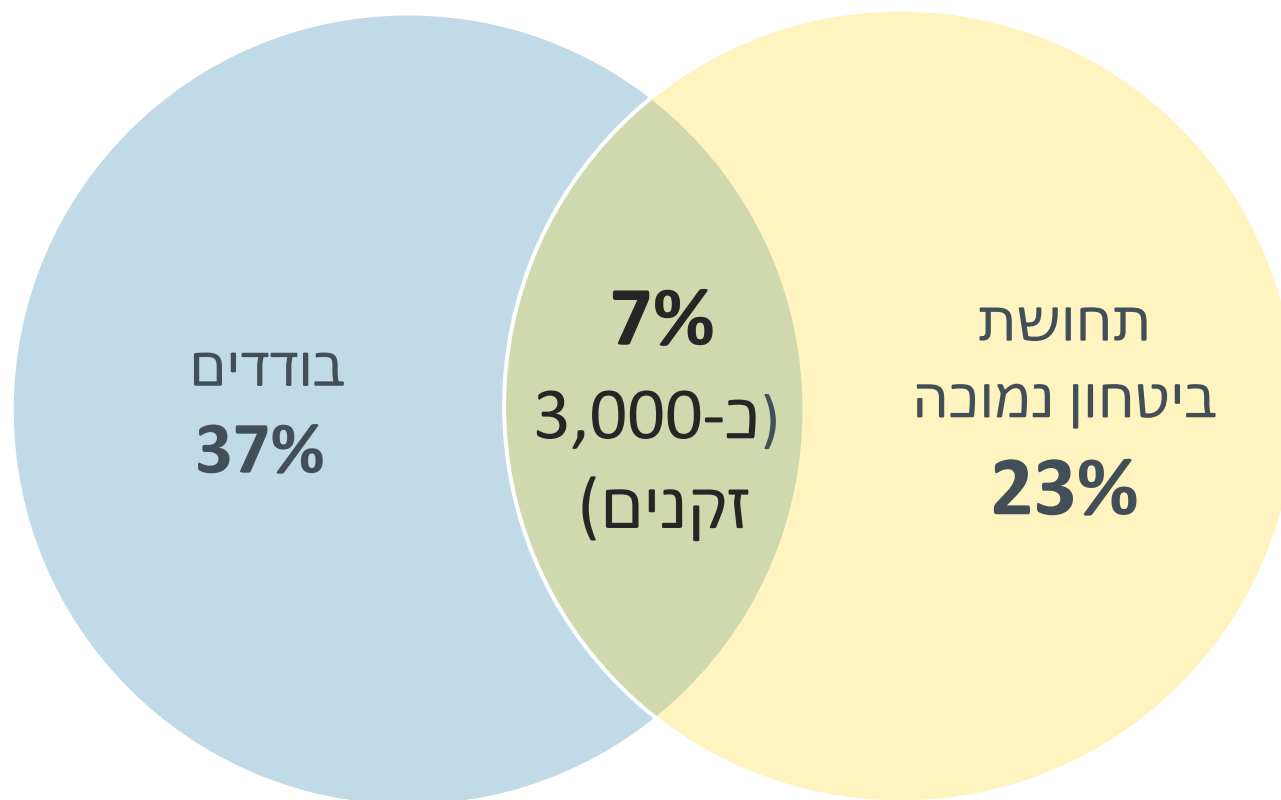
קבוצת סיכון – מצב חברתי-רגשי^א (באחוזים)



^אסקר זה כלל פיילוט שבחן חוסן אישי. עקב מיעוט המשיבים, מדד זה לא נכלל בבחינת הפגיעות במצב חברתי-רגשי



מצב חברתי-רגשי בדידות ותחושת ביטחון





גורמים מנבאים – בדידות ותחושת ביטחון



קורלציה לבדידות	גורמים מנבאים
↑	מסורתי לעומת חילוני
↑	נשים
↑	קושי בתפקוד יום-יומי
↓	השכלה

קורלציה לתחושת ביטחון נמוכה	גורמים מנבאים
↑	בריאות לא טובה
↑	אי-יכולת לכסות הוצאות חודשיות

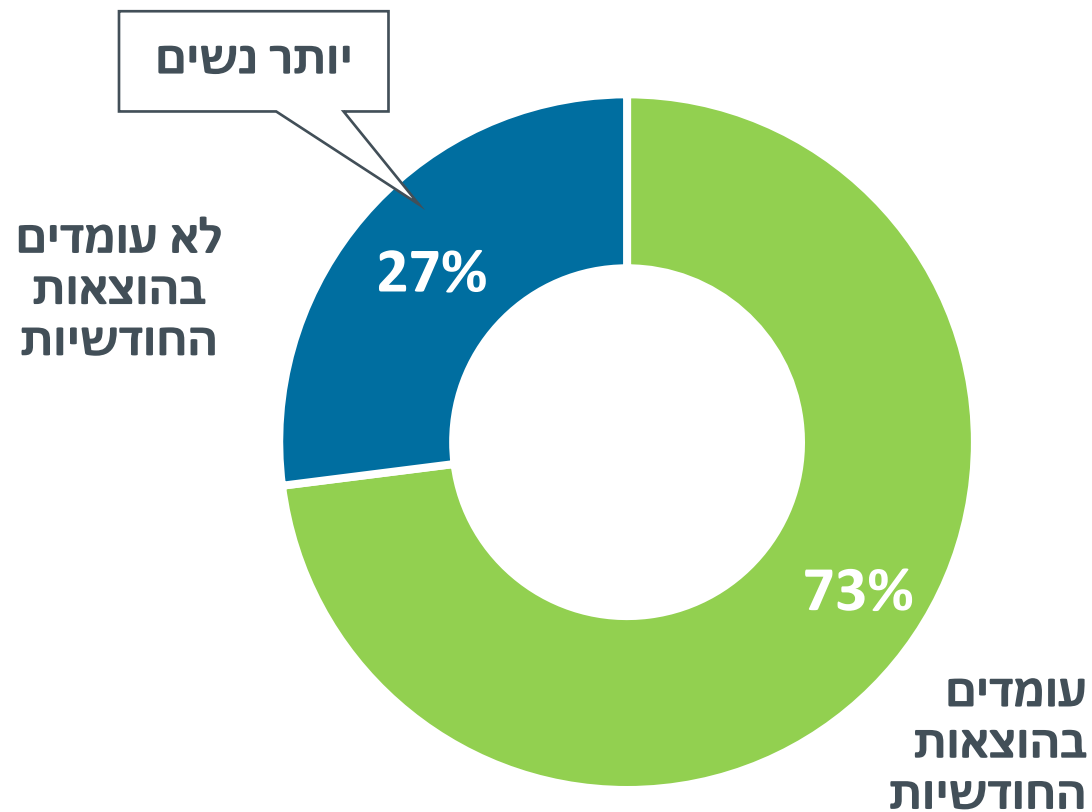


קבוצת סיכון - מצב כלכלי (באחוזים)



נשים נמצאות במצב הפגיע ביותר

כ-12,000 זקנים לא מצליחים לעמוד בהוצאות החודשיות





גורמים מנבאים קבוצת סיכון מצב כלכלי



גורמים מנבאים	כיוון קורלציה למצב כלכלי
רמת דתיות	↑
נפגעו בעקבות המלחמה	↑
בריאות לא טובה	↑
מועסק	↑
מצב משפחתי (רווק\גרוש)	↑
מרגיש בטוח בסביבת המגורים	↓



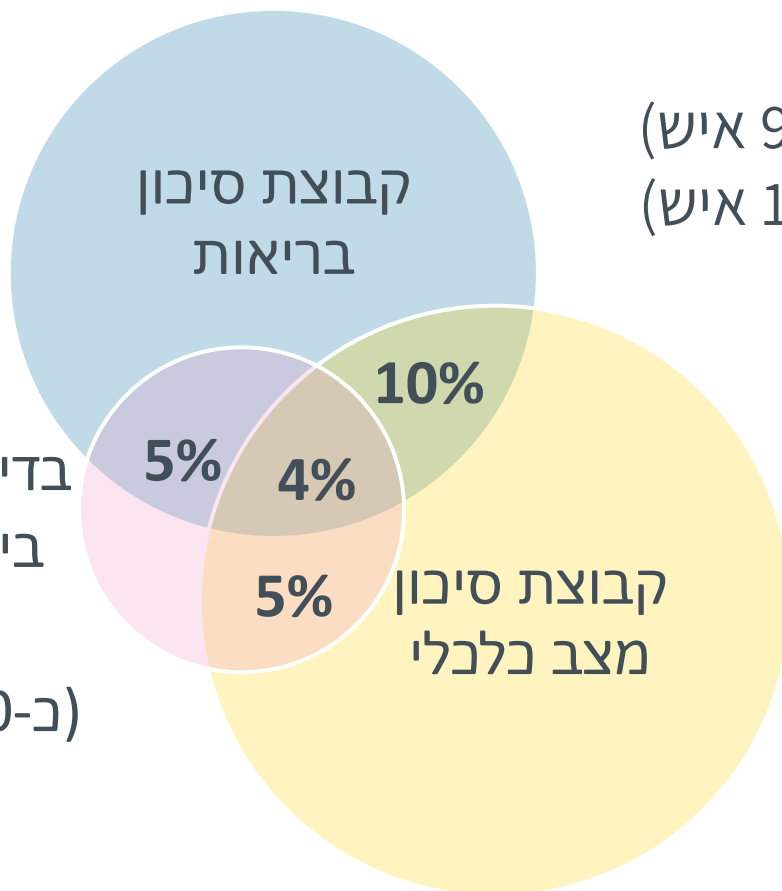
קבוצות סיכון – סיכום

גורמים מנבאים רוחביים –

בדידות ואי-יכולת לעמוד בהוצאות החודשיות



23% (כ-10,000 זקנים)



זקנים בשתי קבוצות סיכון – 20% (כ-9,000 איש)

זקנים בשלוש קבוצות סיכון – 4% (כ-1,800 איש)

זקנים "חזקים" – 35% (כ-16,000 איש)

בדידות ותחושת
ביטחון נמוכה
7%

(כ-3,000 זקנים)

27% (כ-12,000 זקנים)

תובנות והמלצות: אשדוד



- **35% נפגעו** בעקבות המלחמה (כ-16,000 זקנים)
- **1 מכל 3** זקנים נמצא **במצב סיכון** (בריאותי \ חברתי-רגשי \ כלכלי)
- 10,800 זקנים בלפחות שני מצבי סיכון (מתוכם 1,800 בשלושה מצבי סיכון)
- מי **שיותר פגיע** – סיכוי גבוה **יותר להחמרה** (לרוב נשים ובני +75)
- מדדים **מנבאים** מובילים – **אי-יכולת לכסות הוצאות חודשיות ובדידות**
- **בני משפחה** הם **גורם הסיוע המרכזי** (וכמעט הבלעדי)
- **25% תלויים לחלוטין** ברשת התמיכה שלהם
- **61% דיווחו על תחושת דיכאון ברמה בינונית ומעלה**
- יש הרבה זקנים **"חזקים"** (35%) – חשוב למנף אותם (לדוגמה, **תעסוקה או התנדבות**)
- **לחפש "מתחת לפנס"** (קבוצות בסיכון מוכרות) – בדגש על אי-יכולת לכסות הוצאות חודשיות
- לקדם מענים בתחומי **מיצוי זכויות וסיוע רגשי**
- **להשקיע בבני משפחה** – כגורם מטפל ו\או מתווך
- **לחזק/לפתח גורמים נוספים** ברשת התמיכה של הזקן, ולהנגיש שירותים

